

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnine: Stane 38 Din za celo leto, za tuzemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljuba«. — Telefon 29-92

Naše osrednje gospodarsko upraščanje

Ako hoče narod živeti, se razvijati ter vsestransko napredovati, je njegova prva dolžnost, da vsak njegov član kolikor toliko točno pozna življenjske okoliščine svojega naroda, kajti le potem je mogoče, da hitimo z združenimi močmi in uspešno k cilju, ki je seveda vsakemu čim največja in vsestranska dobrobit. To je potrebno zlasti za majhne in revne narode, kakršni smo mi Slovenci. Že tako nas dovolj davi in izžema tuji kapital — kar smo na tem mestu že ponovno poudarjali — a če si še v tej svoji beračiji ne bomo na jasnem kako in kaj je z nami, potem nam zlasti v takih silnih gospodarskih stiskah, kakršne pretrpujemo danes ves svet, pač ni pomoči in rešitve. Tega se mi vsi očitno mnogo premalo zavedamo, kajti drugače bi bili nemočni pojavi, kakršne smo v zadnjih mesecih že večkrat opazili. Zlasti opozarjamo tu na govor nekakega veljavnega gospoda, ki je bil nedavno objavljen tudi v nekih listih in ki ga ne moremo označiti drugače kot z zlobno hujakarijo.

Torej kako je z nami Slovenci? Smo po pičlih dveh tretjinah še kmetijski narod, toda naša zemlja je tako goste naseljena, da ne more kmetijstvo preživljati niti polovice slovenskega prebivalstva. To stoji, pa naj nam bo potem vseč ali ne. Vsakemu se mora sedaj brezpogojno vsiliti vprašanje: Od česa naj pa živi ostala polovica? Naj obračamo in premišljujemo stvar kakor hočemo, vendar pridemo le do enega zaključka, namreč: od obrta in od industrije. Pred vojno se je tisto prebivalstvo naše slovenske zemlje, ki ni našlo doma dela in jela, izseljevalo na Westfalsko, v Ameriko in drugam. Danes ne more skoro nikamor več, a doma ne more poginiti od lakote. Obrt in industrija sta zato pri nas dve vprašanji, ki sta vprav življenjskega pomena za ves narod in nikakor ne le za nekaj deset tisočev delavcev ali nekaj ducatov lastnikov industrijskih podjetij. Kajti že ponovno smo na tem mestu poudarili ozke vezi, ki vežejo tudi našega kmeta z obrtjo in industrijo.

Obrt je bila na Slovenskem že od nekdaj na visoki stopnji in v tem pogledu tudi danes prednjačimo vsaj vsem ostalim pokrajinam naše države. Industrija je bila pa ob prevratu pri nas še jako šibka, a v zadnjih petnajstih letih se je prilično razvila. Izprva je bil velik del te industrije v domačih rokah, toda v zadnjih šestih, sedmih letih prehaja kar eno podjetje za drugim v roke, tujega kapitala in kar se ustanovi na novo, je tudi skoro vse tuje.

Tudi o slabih straneh tega dejstva smo govorili že ponovno. Če bi ne bilo prav nič drugega, že to, da gredo milijoni čistega do-

bička iz te industrije vsako leto v tujino in da sede na prav vseh važnejših mestih tujci, do čim služi naš človek le za tlačana, katerega tuji kapitalist krvavo izžema, govori dovolj. Slovenija za tolo preživljanje svojega prebivalstva nujno potrebuje industrijo, toda istočasno postaja naša lepa slovenska zemlja čisto navadna kolonija nemškega, italijanskega, češkega, francoskega in drugega kapitala z vsemi svojimi zlimi posledicami.

Kje je tedaj izhod? Menda na dlani! Prvi pogoj našega gospodarskega uspevanja je, da bo industrija, ki leži na naši zemlji, tudi res naša, slovenska. Če dosežemo to, potem bo vse nadaljnje tudi lahko doseči. Kakor smo dejali, je bil velik del ravno najvažnejše industrije (a pr. premogovniki Trboveljske premogokopne družbe) po prevratu v naših rokah, a je večina te prav po nepotrebnem prešla kmalu zopet nazaj v tuje roke. V tem pogledu so izvršili nekateri brezvestni samogoltež, ki najglasneje kriče o nacionalizmu, prava narodna izdajstva, za katera jih bo prej ali slej moral poklicati naš narod na odgovor, kajti zadeva je prevažna, da bi jo mogli kdaj plačati in pozabiti. Vsa naša prizadevanja morajo iti za tem, da dobimo čim več naše industrije zopet nazaj v svoje roke, zlasti osnovne industrije, kakor premogovnike i. dr., a kar se gradi na novo, da je pretežno v naših rokah.

Toda odkod denar? To je središče vsega vprašanja. Slovenci smo narod brez kapitala in kapitalistov. Komaj če je pri nas deset Slovencev, ki bi jih res lahko nazivali kapitalisti. Mi smo narod majhnih ljudi: srednjih in malih kmetov, obrtnikov, delavcev in uradnikov, ki žive, skoro bi rekli, iz rok v usta. Ali naj ti ustvarjajo industrijo? Da! Če ni drugih, da!

Majhen in reven narodček smo Slovenci, narodček brez kapitala in kapitalistov, vključ temu smo pa zgolj iz svojih gospodarskih moči ustvarili v zadnjem pol stoletju že prava čuda na vseh poljih in s smotrenimi prizadevanji bi z združenimi močmi lahko v dogledni dobi izrgali tudi industrijo iz grabežljivih krempljev tujega kapitala, tako da bi postala v resnici last vsega slovenskega naroda. Ne trdimo, da je mogoče izvršiti to čez noč, toda s podporo vseh poklicanih činiteljev, s smotreno gospodarsko politiko in z vztrajnimi prizadevanji je ta cilj nedvomno mogoče doseči.

Kako? Potom našega združništva! Varčnost našega ljudstva je potom nepregledne množice naših hranilnic zbrala vendarle stotine milijonov, s katerimi se dajo ustvarjati veliki gospodarski načrti in ki bi jih mogli in

morali uporabiti v veliko gospodarsko korist vsega naroda, ki jih je zbral. Tega se je naše združništvo tudi dobro zavedalo ter je te naloge tudi vsa leta po prevratu v resnici vršilo. Zlobna hujskarija je tedaj, če je spredaj omenjeni gospod nedavno na nekem shodu zabavljaj na tako gospodarsko politiko našega združništva, ki je bila v načelu popolnoma pravilna, pošena in slovenska: Edini kapital, ki ga imamo Slovenci, je zbran v naših hranilnicah, zlasti združnih, zato je le potom teh mogoče ustvariti lastno domačo industrijo, a država bi jo morala seveda krepko podpirati.

Res je, da so danes precejšnji zneski v industrijo vtaknjenega združnega kapitala »zmrzjenec, kakor so zmrzjeni tudi krediti, vtaknjeni v kmetijstvo, toda tega ni niti najmanj krivo združništvo, temveč čisto druge okoliščine, ki jih naše ljudstvo že vsaj deloma pozna, dotični gospod pa gotovo mnogo bolj natančno. Še več: dotičnik je imel tudi dovolj prilike, da bi vsaj deloma olajšal težak položaj slovenskega združništva in s tem vsega slovenskega gospodarstva, zlasti kmetijskega, a moč za to očitno ni imel ne zmožnosti in ne volje ter je molče gledal, kako usiha ta največja in najvažnejša gospodarska opora slovenskega naroda.

Kmet je tisti, ki plača

Kakor znano, je bila užitnina na zaklane vole površana od 2% na 5%. Če je mesar kupil lepega vola v teži 500 kg po 425 Din, je plačal zanj 2125 Din. Ko bi plačal res celi povisek 3%, bi plačal državni novega davka 63.75 Din. Mesarji so dvignili ceno za volovsko meso na 12 Din, torej za 2-4 Din. Vol ima 50% mesa, če je dobro rejen, torej je mesar dobil 1000 Din več, plačal je le 63.75 Din več kakor poprej. — Po deželi so povsod povisali ceno mesu za 2 Din. Splošno so pričakovali, da bo cena govedi narasla, ko se je meso tako podražilo in se je začel prav znaten izvoz v Italijo. Zgodilo se je nasprotno, cene so se malo znižale. Spomladi so plačali najboljši vole po 5 Din, zdaj se komaj doseže 4.50 Din, navadno po 4-4.25 Din. »Kako je to mogoče?« se bo marsikdo vprašal. Pomenijo se med sabo, da ne bo nobeden dražje plačal. Kmet pa mora prodati.

V zadnjih dneh je bil nekje na Dolenjskem sejem. Ugledni ljubljanski mesar je kupoval lepe vole od našega kmeta. Držal jih je prodajalec po 425 Din. Mesar jih je hotel še ceneje imeti. Prišel je drugi in je plačal, kar je moč zahteval. Po kupčiji ga pokliče mesar in mu reče: »Oče, vam jih je treba 25 dat, ker take vole tako poceni prodajate.«

Se hujše je pri teletih. V zadnjih tednih so plačevali lepa teleta po 4 Din. Mešje je bilo, res poceni, ko je veljalo le 8 dinarjev, ko ga morajo v Avstriji plačati po 2.50 šil., torej do 18 Din. Pravico do višje cene ima pa kmet, ki se trudi in živi danes v nepopisni stiski. — Če bo šlo to tako naprej, bo morala država sama določiti nakupno ceno klavni živini.

Podobno je s prašiči. Koncem julija so imeli peršutarji ceno 7 Din in čez. Ko so

RAZGLED PO SVETU

Izselitev papeža iz Rima

Celo dobrim katoličanom pride včasih na misel, da bi moral cerkveni suveren, papež, pokazati in dokazati italijanski vladi svojo moralno moč z ozirom na narodne manjšine na ta način, da prestavi svojo stolico v kako drugo mesto, n. pr. v Jeruzalem — ali kot je nedavno nekdo izrekel — če bi zavzel ekstreman italijanskemu, naj bi šel v Velehrad.

Pa kaj bi imeli katoličani in narodne manjšine od tega? Na podlagi zgodovine moremo reči, da narodne manjšine malo ali nič, cerkev nasprotno pa veliko škodo. Se je bilo namreč že zgodilo, da so se papeži za cela desetletja izselili iz Rima ob času tako imenovane «babilonске sužnosti rimskih papežev», to je od leta 1309 dalje 70 naslednjih let. Posledice izselitve pa so bile sledeče:

1. poglavarji sv. Cerkve so postali odvisni od francoskih kraljev, ki so jih mnogokrat izrabljali v svoje sebične namene;

2. vse druge države so bile užaljene. Posebno na Nemškem se je vnel hud upor, ki je pripravil reformacijo, očiten odpad od papeštva;

3. velika in lepa ideja papeštva in cesarstva v smislu Leona III. in Karola Velikega v kateri naj bi bilo vse krščanstvo velika družina, v kateri vlada moder oče in blaga mati (papež in cesar sta kakor solnce in luna na nebu) je močno otemnela;

4. propadal je Rim. Prej je štel nad 120 tisoč prebivalcev, ob Gregorijevem povratku jih je bilo 12.000. Staroslavne palače in bazilike so bile opustošene, v cerkvi sv. Petra je rasla do velikega oltarja trava in pri sv. Janezu v Lateranu so se v stranskih kapelah naselili pastirji;

5. ugled rimskih papežev je bil ponižan, spoštovanje oblasti se je zmanjšalo, znamenja za bodočnost so bila skrajno žalostna, kakaj na obzorju se je dvigal veliki papeški razkol, ki je povzročil cerkvi in človeški družbi tako veliko škodo.

Brez dvoma bi bila izselitev papežev iz Rima v kako drugo mesto na podlagi teh zgodovinskih dejstev, zlasti še današnje dni, ko se je narodnostna ideja in zavest narodnosti in držav tako bohotno razpasla med vsemi narodi, za cerkev v obliki meri kvarna.

Pa tudi narodnostne manjšine bi s tem ne prišle do večje veljave. Saj mala vaticanska država je sedaj tako tesno združena s papeškim sedežem, da kršenja njene neodvisnosti ne morejo zanprej opravičevati nobeni politični in umišljeni razlogi. Vsak napad na to mesto bi pomenil v resnici in brez ovinkov najhujši napad na sv. stolico kot tako. Po rešitvi rimskega vprašanja je papež postal svoboden vladar. Njegova duhovna oblast je splošna in obsega ves svet. Pri njem ima svoje diplomatsko zastopstvo 34 držav. Pomen njegove vladavine je tako velik in tako splošen, četudi ima za sedež Rim, da se s svojega visokega mesta ne more ponižati v vrsto narodov in držav, ki so organizirane v družbu narodov. Papež mora stati in tudi stoji, čeprav stoluje v Rimu, popolnoma neodvisen nad narodi. Kot tak pa — to mu smemo po vsej pravici zampati — tudi stori, kar je v njegovi moči, da bi narodnostne manjšine prišle do svojih pravic. Če se to ne zgodi, ni to njegova krivda, ampak krivce je treba iskati drugod.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Vas z enakimi imeni je vsekakor nemška občina Petrovica v češkem Rudogorju. Občina šteje 534 hišnih števil, v katerih je 438 oseb, ki se pišejo Wolf, 324 oseb, ki se pišejo Schönbach, 192 oseb, ki jim je priimek Tischels in 176 oseb, ki imajo rodbinsko ime Kühnls. K enakim priimkom se pridružijo neredko tudi enaka krstna imena, vsled česar so zmešnjave in pomote skoraj neizogibne. Zato ni čudno, da so se mnogi prebivalci Petrovice

dobili avgusta meseca kmetje od davčnih uradov poziv za poravnavo davkov, se je moral dobiti denar, da ne bo rubežni. Vse je rinilo prašiče naprej. Cena peršutarjev je padla na 6, na 5,50 Din, celo na 5 Din. Izrabila se je zadrega kmeta toda cene mesu niso padle. — Najlepše špekharje so plačevali po 7,50 Din. Zdaj pa primerjajte cene avinijne in špeha s temi cenami. Čudno je tudi, da se vselej, kadar začne cene prašičev padati, loti naših ljudi neki stražar: »Kaj, če bodo cene še bolj padle?« Vsi hočejo naenkrat prodati, živali je preveč, cena pada vedno bolj. To se zgodi v času, ko imajo več krme, kakor poprej. Saj je krompir zrel; drobnega morajo tako pokrmiti, ker ni za kaj drugega. Zunaj je dosti korenja, pese in detelje, malo zrna se pa tudi po mlačvi dobi. Za enkrat bo cena prašičem najbrž še nazadovala, toda pitani prašiči bodo ohranili svojo ceno, ker je kuruza tako draga, drugih krmil pa skoro ni mogoče dobiti.

obrnili na pristojno oblast s prošnjo, da jim dovoli izpremembo rodbinskega imena.

ANGLIJA

s Cene navzgor gredo v Angliji. V primeri z lanskim avgustom so narastle pri živilih za 4 odstotke. Tudi stroški za razsvetljavo in kurjavo so se povečali za tri odstotke. Poudarjen življenja so povzročila številna merznanja in gibanja med delavstvom.

s Po italijanskem vzorcu. V Sredozemskem morju je otok Malta, ki pripada Angliji. Tam je bil v rabi poleg domače malteščine in angleščine tudi italijanski jezik. Te dni pa je guverner Malte prepovedal uporabo italijanskega jezika na sodiščih. Stranke se smejo posluževati le malteščine ali angleščine. Tudi v ljudskih šolah hočejo italijanščino odpraviti.

AVSTRIJA

s Iz slovenskega Korošana. Izšla je postava, glasom katere ima generalni komisar pravico v državnem interesu poseči v zasebna podjetja, odrediti ustavitve obratovanja, odpust nastavljenec ali delavcev ter ukiniti ugodnosti, ki jih podjetje uživa od strani dežele ali države. Kot vladni komisar za Koroško je imenovan vladni svetnik Scheichelbauer. — Varnostni nadzornik je obsodil last-

nika građu Hornstein v. Sternecka in znana brata Funder, veleposelstnika v Möblingu, da krijejo škodo in izdatke povodom hitlerjanske vstaje. Sterneck je kaznovan na globo 50.000, brata Funder pa na 100.000 šil. — Vsled aktivnega sodelovanja pri puču je bilo doslej odstavljenih 25 učiteljev, proti 69 se še vodi preiskava. — »Bauzeitung« piše v zadnji številki, da je nedavno bila na Dunaju deputacija 5 nacionalcev, med njimi tovarnar Neuner in znani Fritz iz Smohora. Bili so pri kanclerju, da dosežejo sodelovanje nacionalnih krogov pri domovinski fronti. — Strela je udarila v stolp blažke cerkve pri Zili. Skode ni, dovolj pa je bilo strahu. — V soboto zvečer je ustrčil neki Karel Florianz celovškega vinotratca Amplatza. Morilec je zbežal.

NEMCIJA

s Boj za Posaarje. Našim čitateljem je znano, da so po vojni velesile zasedle tudi nemško premogokopno deželico Posaarje. V januarju leta 1935 se vrši ljudsko glasovanje, ki naj določi, kaj bo s Posaarjem, ali se vrne Nemčiji, ali pa ostane še nadalje samostojna pokrajina pod varstvom Društva narodov. Čeprav se bo torej ljudsko glasovanje za Posaarje vršilo šele januarja, se je vendar že začel boj za Posaarje z vso strogostjo. V Koblenzu v hitlerjevski Nemčiji je bil v nedeljo velik shod hitlerjevcev, na katerem je govoril sam Hitler. Rotil je Posaarčane, da glasujejo za Nemčijo in zagotavljaj jim je, da bodo varovane vse njih verske pravice. Zborovanja se je udeležilo okoli 100.000 ljudi. — Posaarčani pa so imeli v Sulzbachu svoj protishod, katerega se je udeležilo 70.000 Posaarčanov vseh strank, razen Hitlerjevcev. Izrekli so se proti Hitlerjevi Nemčiji in za dosedanje stanje, da ostane Posaarje pod nadzorstvom Društva narodov.

DROBNE NOVICE

2500 m globoko v morje se je spustil angleški raziskovalec morja Ibol William.

Samo sladkor in vodo je uživala vse življenje te dni umrla 56 letna Marija Luziano iz Maortola na Portugalskem.

800 m visoka gora se je nedavno pogreznila v zemljo na otoku Sumatri (južnovzhodno od Indije).

31.000 gledalcev je obiskalo v enem tednu znane pasijonske igre v Oberammergau.

Ameriški in francoski listi dvomi, da bi v bližnji bodočnosti prišlo do vojne med Rusijo in Japonsko.

Za 5 do 8 odstotkov je znižala cene za vse vrste tiskovnega papirja Poljska.

Ugodno poteka pogajanja za sklenitev konkordata med Vatikanom in Španijo.

950.000 prebivalcev ima po zadnjih podatkih češka Praga, ki bo torej kmalu milijonsko mesto.

Povečanju avstrijske vojske se Francija ne bo upirala.

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na našo čekovno računo: BELGIJA: No 3044-44 Bruxelles. FRANCIA: No 1117-64 Paris. HOLANDIJA: No 1458-66 Ned. Mand. LUKSEMBURG: No 5367 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice.

Iz Turčije so izginali vse tuje obrtnike, tudi nekaj jugoslovanskih.

Redno zračno sveso so otvorili septembra med rusko Moskvo in ameriškim New Yorkom.

Velike povodnji so bile zopet v Indiji in je utonilo mnogo ljudi.

Politično sveso so sklenile Litva, Letonija in Estonija.

Svobodo za udržitvev morskimi ožin — Dardanel zahteva turška vlada.

Popoln prestanek vsakega plačevanja dolgov zahteva Nemčija.

Štiri letala so padla pri velikih zračnih manevrih nad Parizom na tla. Vse posadke so ubile.

Nad 100.000 poročenih žensk so odpustili iz državne službe v Nemčiji.

d Poseben zavod za preiskovanje kmetijskih strojev se je ustanovil pri kmetijskem ministru. Upamo, da je tudi ta zavod potreben.

d Ker je poveril milijon dinarjev je bil obsojen bivši blagajnik hranilnice v srbskem Sabcu na deset let težke ječe.

d Kongres jugoslovanskih veterinarjev se je vršil v dneh od 2. do 4. septembra v Sarajevu. Na zborovanje je prišlo nad 200 živinozdravnikov. Kdaj pa bodo zborovali jugoslovanski kmetje?

Vojaški zaroti so prišli na sled v Grčiji.

10 milijonov goved in 5 milijonov angorskih koz nakupi ameriška vlada za kraje, ki so bili uničeni od suše. Tako se pomaga kmetu.

Avstrijski kancler Schuschnigg se je sestal z Mussolinijem v Firenzi. Pravijo, da je ta sestanek velike važnosti. Mussolini bi rad napravil Avstrijo pod svoje pokroviteljstvo. Na sliki vidimo Schuschnigga in Mussolinija s spremstvom.

Prehlic. Podpisani ANDREJ PATERNOSTER, preključujem vse žaljive besede, katere sem govoril o gđi. GRETI ŠKOFIC iz Zajčja in se ji obnem zahvaljujem, da je odstopila od sodnijskega postopanja. - Andrej Paternoster, Dobrunja.

V. J. 34

KAJ STORITI!

Gosti napravijo
veselje —
pa tudi delo!

Gospodinja hoče
pokazati, kaj zmo-
re njena kuhar-
ska umetnost. In
kadar gosti odi-
dejo? Potem ča-
kajo cele grma-
de posodja...

Malo Vima na
vlažno krpo, pa
malo podrgniti: in
vse se zopet svetli

VIM

ZA ČIŠČENJE BOLIŠIH IN NAVADNIH PREDMETOV

Izde'ovanje plugov v domači tovarni

Naš kmetovalec zelo ceni železne pluge, ker so bolj dolgotrajni kot leseni in imajo še mnogo drugih prednosti.

Vse vrste železnih plugov in bran smo uvažali doslej iz inozemstva. Danes je uvoz tega blaga radi visoke carine skoraj onemogočen, ker ga podražijo skoraj za polovico in tega naš kmetovalec v teh slabih časih ne zmore.

Da odpomore temu nedostatku, se je domača tovarna železnih izdelkov »Tovarna verig d. d. Lesce pri Bledu« odločila za izdelovanje železnih plugov in bran.

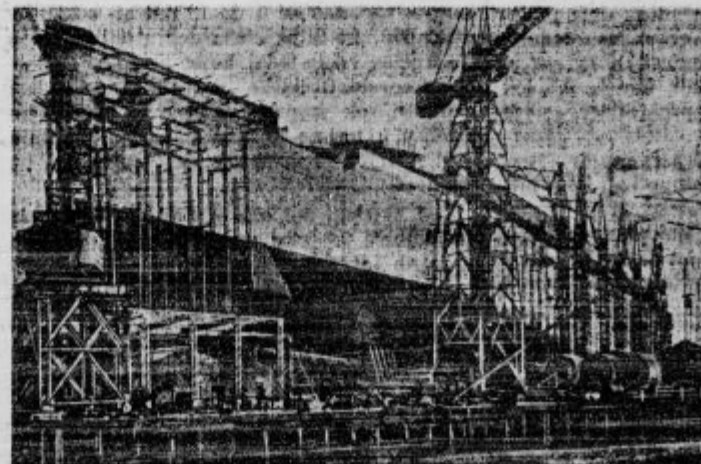
Prva poizkusna orodja so pokazala, da naš doma izdelani plug nič ne zaostaja za

inozemskimi izdelki, je zelo ličen in pripraven, z njim živina pri delu ne trpi.

Najbolj razveseljivo pa je, da bo odslej, ko se bodo plugi in brane ter vsi nadomestni deli izdelovali v domači tovarni, zaslužil naš delavec in vse ostale koristi, izvirajoče iz tega izdelovanja bodo v prid našemu narodnemu gospodarstvu.

Plug in brane domačega izdelka dobite v vseh večjih trgovinah s poljedelskimi stroji, ogledate si jih pa že tudi v veletrgovini Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Na žudovit način je bil iznajden živalni stroj, ki ga danes nikdo ne more več pogrešati. Da pa morete na njem tudi svoje perilo zakrpati, zahtevajte še danes pri svojem trgovcu, da vam postreže s PST Patent Stopf Twist pripravo, ki omogoča obnovo perila neprimerno hitreje in lepše nego na roko in to z enostavnim žvrljanjem naprej in nazaj.

**Največja
ladja
na svetu**

V ladjedelnici Clydebank na Anglijskem bo v najkrajšem času dograjen največji parnik na svetu, ki je last »Cunard Line«. Spustili ga bodo v morje 26. septembra. Ladja bo obsegala 73.000 ton.

KAJ JE NOVEGA

Kultura duha spada na prvo mesto

Nedavno se je vršilo na otoku Hvaru veliko zborovanje katoliškega dijaštva. Razni govorniki so tolmačili razne naloge, ki so na dnevnem redu sedanjega časa. Med drugimi je govoril hvarski škof g. Pušić in sicer o nacionalnem vprašanju.

Rekel je, da je naša dolžnost, ljubiti svoj narod in se žrtvovati zanj. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na red, ki ga je dal svet: sem Stvarnik. Narod ne sme postati božan-

stvo, ki naj se mu vse žrtvuje in pred katerim preneha vsaka pravna dolžnost napram drugim. Ne smemo se dati zaslepeti od onih, ki zadnje čase hvalijo katolištvo na vsa usta zato, ker v njem vidijo le stopnice, po katerih bi se dvignili do gotovih ciljev. Katolištvo ne more biti za nikogar sredstvo, ker je po svoji vrednosti izven vsakega drugega cilja. Kar so tiče vzgoje naše mladine, mora vedno stati na prvem mestu kultura duha.

ZAHVALA

za 1000 Din (en tisoč dinarjev), katere sem podpisana kot naročnica »Domoljuba« prejela od uprave, ker mi je 20. avg. 1934 pogorelo stanovanje. Naj Bog obdari »Domoljuba« še z večjim številom naročnikov, mene pa obvaruje požarnih in drugih nevarnosti.

Regunje 55 pri Cerklju, 27. avg. 1934.

Straziščar Marija, l. r.
kovačeva žena.

OSEBNE VESTI

d Prince Jurij, četrti sin angleškega kralja, se je te dni zaročil v Bchnju z grško princezo Marino. Njena sestra, princeza Olga, je žena jugoslovanskega princa Pavla. Princeza Marina živi sicer stalno v Parizu, ni pa neznana v naši državi, ker je že bila večkrat na obisku pri svoji sestri princezi Olgi.

d 75 letnik je postal župnik in duhovni svetnik g. Jernej Frangež pri Sv. Marjeti ob Pannici. Bog ga živi še mnogo let!

d 65. rojstni dan je slavil te dni mariborski glasbenik in pevovodja g. Josip Lah.

d Službo vikarja novomeškega kapitlja je nastopil te dni g. Škrbe Stanko, ki je do sedaj kaplanoval v Mengšu na Gorenjskem.

DOMAČE NOVICE

d Na nedavno se vrločem evharističnem kongresu na otoku Krku sta bila sprejeta dva važna predloga. Prvi predlog zahteva od oblasti, da preprovo izven kopalnice sprehajanje v kopalni obleki, drugi predlog pa hoče, da se vzleče nasprotnim zahtevam enega dela profsorskega društva ohrani verouk na srednjih šolah kot polnovredni predmet. Kongresu je prisostvovalo nad 6000 ljudi, kar je za otok Krk, ki šteje samo 22.000 prebivalcev, gotovo lepo število.

d Razstava cerkvenih paramentov. Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo tudi letos priredila razstavo cerkvenih oblek, ki se bo razdelila med ubožne cerkve ljubljanske škofije. Razstava bo v 2. nadstropju škofijske palače od 6. do 10. septembra. Odprija bo vsak dan od

8 do 12 in od 14.30 do 18. Razstavljeni predmeti niso navadno tovarniško delo, ampak so skrbno in vedno izvršeni in se odlikujejo po ličnosti in lepoti. Obisk razstave vsem, ki se zanimajo za cerkveno umetnost, toplo priporočamo.

d Velik železen križ so 26. avgusta — seveda v posebnih kosih — prinesli Skalasi na vrh Škrlatice iz Alpejskega doma. Opravka je imela z njim do 40 Skalašev. S seboj so imeli ključavničarja, ki je križ na vrhu sestavil. Križ je nekaj spomin na žrtve Julijskih Alp.

Pri vsaki prirodni mineralni vodi je glavno, koliko ima raznih zdravilnih sestavin: čim več jih ima, več velja Radenski Zdravilni vrelec. Jih ima preko 20, poleg težkih kovin, ki so bile v njem ugotovljene lanske leto in katerih nima nobena druga mineralna voda v Jugoslaviji. Zato pa je Radenski Zdravilni vrelec za zdravlje tako koristen in tako izbornega okusa. Primerjajte analizo drugih mineralnih vod z Radenskimi, pa se boste lahko odločili ter odšli vedno in povsod zahtevali izrecno Radenski Zdravilni vrelec. Zahtevajte obširno brošuro o Radenski pri upravi Zdravilišča Stalina Radenci.

d Začetek vinske trgovine. Po čl. 8 zakona o vinu in čl. 26 pravilnika k temu zakonu je dovoljeno, da se sme gozdarje za zoznanje trgovati, kadar je kaka sorta dozorela. Obča trgovcev grozdja za pripravljanje vina se ne sme vršiti pred časom, ki ga določijo za vsako občino občinska oblastva sporazumno s kmet. referentom. Občinske uprave lahko dovoljujejo trgovci ranih grozdnih sort tudi pred rokom za splošno trgovat. Prav tako podbiranje bolnega grozdja poznih sort in sicer sporazumno z vinogradniki. Vsaka predčama trgovcev se kaznuje z zaporom od 1 do 14 dni ali od 25 do 1000 Din. Letos se obeta dobra letina, če se bo trgovat vršila tedaj, ko bo grozdje popolnoma dozorelo. Občinske uprave naj določijo čim poznejši rok za pričetek trgovat v njihovem okolišču, ki naj ne bo za trgovat ranih grozdnih sort pred 10. septembrom, za občo trgovat pa ne pred 24. septembrom.

d Netranji minister g. Lašič je izjavil, da bo najbrže še letos sprejet zakon o bančnih upravah in samoupravah in da bodo po tem zakonu tudi razpisali nove banovinske votivke.

d Nad 50 milijonov škode se napravili Slovenci zadnji nalivi.

d Rabite naša imena! Uprava pošte in brosojava razglasa: Čeprav se tiči že prej opozorila javnost, da svojim dopisnikom v inozemstvo sporoče svoje naloge in namembne kraje v našem jeziku in da naj inozemski pošilja-

telji, kadar pišejo v Jugoslavijo, označijo naše kraje samo v našem jeziku, so še vedno pogosti primeri, da prihajajo poštni pošiljke z oznako naših krajev v tujem jeziku, zaradi česar se take pošiljke vračajo kot nedostavljive, ker so poštnim nameščencem tuja imena naših krajev neznana. Ker je vračanje takih pošiljk v škodo tako prejemnikov kakor pošiljalcev, se občinstvo ponovno opozarja, naj v dopisovanju z inozemstvom v svojih naslovih naše kraje označuje izključno samo z našimi uradnimi imeni.

VINA

dolenjska, štajerska in aplah
vseh vrst, kupite pri
CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

d Hude čebele. Neki čebelar z Brega pri Ptujju je pripeljal svoje čebele na pašo v bližino Slovenje vasi. Tu pa je napravil usodno napako, da je čebelarjem že zdej vzeti med, kar pa je po starih preizkušanih čebelarstvih pravilih nepravilno. Posledice tega nepremišljivega dejanja so se takoj pokazale. Čebele namreč, oropane medu, so se nenadoma v divjem letu vsule na bližnji čebelnjak posestnika Hortiša, izropale tam dva panja in pobile vse čebele v njem. Njihovemu srdu pa še ni bilo dovolj; z nezmanjšano silo so se pognale na bližnje dvorišče, kjer so napadle kokoši in pse. Več kokoši in pes je kmalu na posledica neštehtih pikov poginilo. Razjarjene čebele pa so se končno lotile odraslih ljudi, ki so bili takrat v bližini, in so le-ti, močno opikani, morali iskati zdravniške pomoči. Čebele so medtem odletele.

d 8. koncem avgusta se je končal letni zračni promet iz Ljubljane na Sušak in Celovec. V veljavo je stopil 1. septembra novi red letanja, ki se izpremeni v toliko naprav sedanjemu, da bomo imeli dnevno samo eno zvezo s Sušakom in to s letalom, ki odhaja iz Ljubljane ob 8.20 in se vrača v Ljubljano ob 18.50. Zračna zveza s Celovcem se za letos ukine in bo prišla šele prihodnje leto v maju. Po dosedanjih odredbah bo vzdrževan reden zračni promet po novem redu letanja do dne 15. septembra.

d 50 dinarski ponarejeni kovanci so se začeli precej pogosto pojavljati ob jugoslovansko-avstrijski meji. So spretno ponarejeni ter jih spoznaš le po zamaknem zventu.

— Urejena prebava in zdrava kri se doseže z dnevno uporabo pol čaše naravnega »Franz-Josef-grenadice«. Strokovni zdravniki za motenja v prehrani hvalijo »Franz-Josef-vodo«, ker pospešuje delovanje želodca in črevesa, preprečuje oteklости jeter, zvišuje izločevanje žolča in sečnice, pozitivno izmenjava snovi in osvežuje kri.

d Velike baročne monitranice, ciborij, tri kelije in eno pateno so odnesli nemani zločinci iz cerkve od. franciškanov v Jeski.

d Črni kruh prodaja se v Zagrebu po 2 Din, nekoliko boljšega po 2.50 Din, a belega po 3 Din za kg.

d Na Bled pride romunski ministrski predsednik Tatarescu.

d Nalivi v noči od ene nedelje na ponedeljek so zadeli tudi Gorenjsko. Vse reke imajo polne struge umazane vode. Valovi rek so marsikje napravili tudi veliko škodo, ker so odnašali neke zemljo, ampak tudi množine lesa in kvarile zemljišča. Čelo Kokra ni prizadela leu in bi bila kmalu vzrok snrtnih nesreč pri reševanju lesa. Seveda so nalivi

Celoletni obrat Centralna kurjava
Radioterminsko kopalništvo
Dolenjske Toplice pri Novem mestu
Sloviti zdravilni uspehi osobito pri revmatizmu, išiasu, gihu, živčnih in ženskih boleznih.
Tekoča topla in mizla voda v sobah.

zelo oskodovali tudi poljske pridelke, ker so rastline zelo polegale. Nalivi bodo gotovo krivi, da letoviščarji zapuste prenačno Gorenjsko. V nižjih krajih se boje, da bo trpel predvsem tudi krompir na težjih zemljah in da bo radi tega tudi letina slabša kot so pričakovali.

d V vrhovo razsodišče za ljudsko štetje v Posarju je imenovan kot zastopnik Jugoslovije dr. Stražnički.

d Trirazredno žensko obrtno šolo ustanove v Osijeku. Pouk na tej šoli menda začne že 1. oktobra.

d Še okrog 500 vagonov starega vina ima jo na prodaj v Dalmaciji.

d Za štajerske kokoši. V smislu odredbe banske uprave dravske banovine se smejo na šolskih dvoriščih vseh srednjih, meščanskih in osnovnih šol gojiti edino le kokoši štajerske pasme, ne glede na to, čigava lastnina so. To odredbo je izvesti najdalje v teku treh let in sicer tako, da 1. najkasneje 31. oktobra 1934 izginejo vsi petelini drugih pasem ali brez pasme, 2. najkasneje 31. oktobra 1937 pa poslednja kokoši drugih pasem ali brez pasme. O izvršitvi poročajo vodstva osnovnih šol najkasneje do 15. novembra 1934 (oziroma 1937) okrajnim načelstvom.

d Opozorjamo čenčje fitatelje, ki bolehalo na boleznih srca, jeter, ledvic, žolčnih in želodčnih kamnih, da uživajo stalno Radenski Zdravilni zvelec, ki je tudi izborna pijača sam zase ali pomešan z vinom.

d Griža se širi v Slovenski krajini. Če ima značaj nalezljive bolezni, je najboljša sredstvo proti griži cepljenje, oziroma zavijanje nekakega protistrupa, ki ga ima higienski zavod v Ljubljani. Vse drugo je dvomljive vrednosti. Če je torej zbolela pri hiši ena oseba, naj zdravnik čopi proti griži ne samo to, ampak tudi druge zdrave ljudi. Kdor se griži ne postavi odločno v bran, ne bo imel pred njo miru celo tedne in lahko bo zaradi nje tudi romal na drugi svet.

Nagradno tekmovanje jugoslov. harmonikarjev bo 8. septembra t. l. na velesejmu v Ljubljani, in to ves dan. Tekmovalo se bo v šestih skupinah: 1. Diatonična harmonika. 2. Kromatična harmonika. 3. Mladinsko tekmovanje za tekmovalce do 12. leta starosti. 4. Tekmovalci — profesionalni. 5. Ansambli. 6. Tekmovanje za prehodni pokal in naslov jugoslov. prvaka za leto 1934-35. Boljše tekmovalce bo ocenjevalna komisija izločila za ponovno izbirno tekmo, ki se bo vršila istega dne popolne. Uro in prostor na velesejmu bo še določila ocenjevalna komisija. Harmonika je naš narodni instrument, zato je tudi zanimanje za tekmo zelo veliko. Ljubitelji narodne glasbe so vljudno vabljeni, da prisostvujejo tekmam. Na železnica je dovoljen 50 odstoten popust. Na odhodni postaji zahtevajte železniško izkaznico, ki jo dobite za 5 Din. Voznega listka na postaji v Ljubljani ne oddajte, ker bo veljal za brezplačen povratek.

Varčna gospodinja pere vedno le z Zlatorog-ovim milom, ker si vsled njegove izdatnosti prihrani denar in ker je radi njegove velike čistilne moči kljub manjšim stroškom njeno perilo vedno lepo in čisto. Gospodinja, ki zna obrabiti denar, trdi: »Le Zlatorog milo, da belo perilo! In to je tudi res. Samo enkrat preizkusite Zlatorog-ovo milo in nikdar več ne boste prali drugače kakor le z Zlatorogom. Zahtevajte pri svojem trgovcu vedno izrečno le Zlatorog-ovo milo!

— Pri poopnevanju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrabljenja črvenca brez hudega pritiska.

NESREČE

d Gospodarsko in stanovanjsko poslopje je zgorelo posestnici Ani Gubanšek v Razvanju pri Mariboru.

d Do tal je pogorelo gospodarsko poslopje posestnikov Damjani in bratov Katalinič v Strihovu pri St. Ilju v Slovenskih goricah. Zažgala je strela.

d Ognjeni zublji se uničili gospodarsko poslopje posestnika Mihaela Kranjca v Spodnji gorici pri Račah.

d Strela je uničila kmetijo posestnika Antona Reza v St. Rupertu nad Laškim.

d Ogenj je vpepelil hišo posestnika Karla Premrla, nato pa še gospodarsko poslopje istega posestnika in gospodarsko poslopje sosedov Stefana Beneša v Dobrovcih pri Račah.

d V deretu vodo je sašel pri nočnem nalivu 22 letni posestnikov sin Jožef Znidar iz Frankolovega in utonil.

d Hudini poškodbam je podlegel v ljubljanski bolnišnici 38 letni finančni podpreglednik Anton Kovačič iz Radeč pri Zidanem mostu. V službi ga je napadla gruča vinjenih nasilnežev.

d Ko je lovil s kavljem plavajoč les, je padel v Dravo in utonil posestnik in zidar Andrej Križaj v Mariboru.

d Pri padcu s kolesa je počila lobanja 26 letnemu Ivanu Borovniku iz Pameč. V bolnišnici je nesrečno podlegel poškodbam.

d Nezgoda splitskega škofa. Na proslavi 600 letnice župnije Strigove pri Čakovcu je bil navzoč poleg zagrebškega nadškofa-pomočnika dr. Stepana tudi splitski škof dr. Bonetfalič, ki je prišel tja iz Varaždinskih toplic. Prav pred samostanskimi vrati v Čakovcu je dr. Bonetfalič pri izstopu iz avta tako nesrečno padel, da mu je počila kost v levi roki. V Zagrebu so g. škofu dali roko v mavec in bo zdravljenje trajalo 4 do 5 tednov.

NOVI GROBOVI

d O, Usmiljeni, po milesti ravnaj! V Borovnici je sklenil svoje življenje Anton Lebez. — V mariborski bolnišnici je umrl šolski upravitelj Adolf Friedl. — V Zidanem mostu je odšel po večno plačilo Ivan Pavlič, upokojeni vozovni preglednik. — V južni Italiji, kjer je službovala, je zbolela in umrla učiteljica Andriana Fili, doma iz Tolmina. — V Kurji vasi onkraj Save pri Jesenicah na Gorenjskem je zapustil solzno dolino Valentin Razinger, p. d. Kurejev. — V Kortah na Koroškem je odšel h Gospodu po plačilo lamošnji župnik g. Ivan Nagel. — V Rogaški Slatini so položili v grob učiteljico Josipino Majsel. — Po kratki bolezni je zapustil ta svet Ivan Majcen, sin posestnice na Gračnici pri Rimskih toplicah. — V Krškem so pokopali posestnika Martina Mavsarja. — V Hrvači pri Ribnici je umrla Marija Mihelič, sestra znanega mladega književnika g. Toneta Starca. — V Ljubljani so umrli: 20 letni Milan Pott in Alojzija Zrimšek, roj. Kenk. — Naj počivajo v miru!

d Truplo deset let in pol starega Slavka Hartimana, učenca 4. razreda na ljubljanski Vrtači in sina strojnika Jugoslovanske tiskarne, so po štirih tednih našli v Savi v Zarici pod Kranjem. Dečka so prepeljali v Ljubljano in pretekli ponedeljek pokopali na pokopališču pri Sv. Križu. Zalostne roditelje tolaži Bog!

d Nenadoma je umrl zadet od kapi v kopalnici Vračici ban vardarske banovine dr. Stanišič.

RAZNO

Ribarsko razstavo na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 1. do 10. septembra je organizirala Zveza ribarskih društev za Slovenijo. Ribarstvo pridobiva od dne do dne več veljave vsled umnega razumevanja v gospodarskem, tujsko-prometnem in sportnem oziru. Moderno in praktično oskrbovanje naših potokov, skrb za pravilno vlaganje, negovanje vode in rib, z eno besedo umno ribogojstvo dovaja do edino lepih uspehov.

Ribarska razstava bo pokazala delo ribičev v preteklosti, razkrila bo sedanje stanje ribarstva in doprinesla dokaze, da se z umnim gospodarstvom vendarle da doseči gnotni dobiček.

Razstava bo nameščena v velesejskem paviljonu G. V paviljonu bo živ potok-umetna reka, dolga približno 30 m, široka do 2 m s padcem 1 m. Nameščene bodo kotanje, razne globeli do 1 m. Tu notri bodo porazdeljene ribe vseh domačih vrst: lipani, postvri vseh vrst, sulci, skratka salmonidi, dalje ščuke, somi, somiči, petrovke, bolni, menki, platnice, podusti, kleni, karpi, linji, mrene itd. Pri merno razmeram, kakor rabi riba dereto ali mirno vodo, bodo ribe po vrsti nameščene, sami doraščeni in težji komadi. Ob potoku bo porazdeljeno razno vodno in močvirno rastlinje, tla vseh korit pa obložena s peskom, kamenjem in talno hrano za ribe v vbliki raznih nimf, enodnevnic, kapičev, piškurjev itd. Ena obrežna stran bo dostopna v celoti občinstvu, ki motri ribe skozi steklene šipe, vdane v stene korit. Druga obrežna stran pa bo nudila vpogled v razne priprave ribiškega pribora, lovnega orodja, mrež itd., za morje in sladke vode. Poleg tega bodo tu nameščeni terarji, akvariji in razstavljene so tudi amfibije.

»Ljudskega odras« zadnja (dvojna, 9-10.) številka bo izšla do 15. septembra. Zadnja (četrt) redna letošnja knjiga (Kurec, »Pravi ljudski oder«, kot 1. zvezek »Priročnikov za ljudske odere«) je v tisku in jo dobe naročniki po zadnji številki »Ljudskega odras«. — Novo poslovno leto »Založbe ljudskih iger« se začne 1. oktobra. »Ljudski oder« bo v novem letniku postal res reprezentančna revija naših ljudskih odrov (prva številka izide že prve dni oktobra). Med štirimi knjigami rednih izdanj bo stara slovenska koroška Drabosnjakova »Božična-trikraljevska igra« in še ena slovenska izvirna igra. — »Založba ljudskih iger« začneja še eno novo zbirko, namenjeno izključno našim proslavam. Kot 1. zvezek »Proslava« izide »Adventna proslava«. — Vse informacije daje in naročila sprejema »Založba ljudskih iger« v Kranju ali njena ekspoziura v Ljubljani, Miklošičeva 7-I.

— Pri obolelosti vzbuja redna zdravila uporaba naravnega »Franz Josefove« gronice (jako delovanje črvenca in dela telo vitko).

k Gospodinj in gospodarje opozorjamo na knjigo: Nasveti za hišo in dom. Brez te izvrstne knjige naj ne bo nobena slovenska hiša. V njej najde vse nasvete in navodila, ki jih rabi v gospodinjstvu oziroma v gospodarstvu v vsakem letnem času. Tako se bavi v gospodinjstvu v hiši, z gospodarstvom na polju, z vinarstvom, živinorejo, čebelarstvom itd. Nudi veliko receptov za dobra jedila in razpravlja o domačem zdravljenju in negi telesa. Cena vezanemu izvidu 30 Din, broš. 20 Din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Kjer so ne mihi brezverski veri sovr žal časopisi, ne moremo pričakovati katoliškega duha, katoliškega ozračja.

PO DOMOVINI

Iz zagrebške torbe (Zagreb)

Vedno kaj novega! Prav res je to lepo in modro napravil Stvarnik, da je naredil zemljo okroglo. Tako je res kar točno, če trdim, da je Zagreb središče sveta. Kako ne! Ravno v Zagrebu je evropska avto-tekma dosegla svoj vrh, evropskih in jugoslovanskih in balkanskih kongresov smo imeli, sedaj pa imamo še balkanske tekme. Kdo bi torej trdil, da ni Zagreb sredi sveta. Zato pa tudi solnce vsak dan pogleda doli z neba, če mesto še v redu stoji. Torej balkanske olimpijske tekme so bile te dni središče zanimanja. Pokazale so, da so Grki najboljši balkanski tekači in skakači in sportaši. Albanci pa najbolj modri. Kaj bi dirjali za prazen nič, tako si je presodil Albance, pa je po nekaj korakih postal iz igralca gledalec. — Veleserjem je bil danes otvorjen. Letos je že njegova 25. letnica. Reklama je seveda jako glasna, sam zagrebški zbor pa le ne bo vseh zadovoljil. — Cerkev svetega Roka je sedaj v popravilu. Znotraj se bo kar vsa pomladila in tudi na zunan bo dobila lepše lice. Želeli bi si mi seveda bolj temeljito spremembo, toda glavno besedo ima denar in ne naše želje. — V nedeljo 9. sept. pričakujemo rajhenburške romarje. Slomšek jih priredi v razvedrilo tudi nekaj šaljivih prizorov v železniški dvorani na Trnjanski cesti 1, pri kolodvoru čez železnico. Ob pol 9 zvečer. — Bivši slovenski pevavodja pri Sv. Roku Janez Gorenjak se je te dni poslovil od Zagreba in odšel na lepo službeno mesto kot profesor in organist v Vukovar.

Protestno obrtniško zborovanje (iz kočevskega okraja)

Obrtništvo v kočevskem okraju je prišlo v tako kritičen položaj, da bo moralo vrniti obrtni liste, ako se razmere ne uredijo. Tega obupnega stanja v obrtniških vrstah je kriva v obliki meri denarna kriza. Toda glavni vzrok obrtniške krize pa tiči v tem, ker so obrtniki, ki delajo brez obrtnih listov, v kočevskem

srežu tako razpaseni, da pravi obrtnik sploh ne pride do nobenega dela. Osebito je razpaseno šušmarstvo v krojaški, šiviljski, mizarški, pekovski, čevljarški in tesarski stroki. Na ovadbe obrtniških združenj se oblasti malo ozirajo. Ako je pa kak šušmar kaznovan, se pa norčuje, češ, ako sem kaznovan, plačam manjšo kazen nego bi plačal pridobnine, ako imam obrtni list. Občine se izgovarjajo, da morajo vsi živeti in naj si za živež prislužijo tako ali tako. Obrtništvo pa plačuje davek in neznosne doklade. Zaradi tega so bila prisiljena vsa obrtniška združenja v kočevskem okraju, da skličejo protestno zborovanje. To zborovanje bo v sredo 12. septembra ob 9 dopoldne v dvorani gosp. Podboja v Ribnici. Vsi obrtniki se vabijo, da ta dan zaprejo svoje delavnice in se zborovanja v velikem številu udeležijo.

Skrivnost sv. maše (Dobova ob Savi)

Na praznik Marijinega rojstva ob 8 zvečer priredi cerkveni pevski zbor misterij »Skrivnost sv. maše. Prekrasno razlago misterija sv. maše in še kajpot, kako lahko človek miselno in čustveno prisostuje posameznim delom in z mašnikom sodarje, podaja nesumirno delo velikega španskega duhovnika pesnika Calderona. Zato pridi in pogledaj ta misterij, da se tudi tebi razodene, kako je sveta naša lepa in resnično sveta in vsa skrivnostna!

Razno

(Sv. Gora pri Litiji)

Pretekli teden smo pokopali Cirar Franca iz Breznice, najbolj postavnega moža iz fare. Bil je pa tudi versko dober in toliko pogumen, da je povsod javno nastopal za vero in cerkev. Se iz vojne je čutil kal boleznij, ki ga je 64-letnega vzela ženi in devetim otrokom. Naj njegova vernost dalje živi v otrocih, ki jih je tako vestno vzgajal. — Na sv. Roku dan smo šli z Marijinim vrtcem na Limbarsko goro. Tam smo dobro peli, se tja in nazaj grede pokazali v Pečah in se na večer židane volje

vrtili domov. — Strah od zadnjega požara, ko je v temni noči tulila goreča živina, se še zdaj ni polegel. Domačini so požrtvovalno gasili, saj so rešili gorečo živino tik ognja in dima, pogrešali pa smo poklicne gasilce. Pogorelec Kovač je imel hlev zavarovan za 15.000 Din. Je pa zelo prizadet, ker mu škoda za zgorelo živino, prešiče, vozove, stroje nihe ne more poravnati. Ker Kovač v fari nima sovražnika, je gotovo zažgal kak tuj pohajč. Je res nadioga z njimi.

Razno

(Preddvor nad Kranjem)

Žitna letina je letos komaj polovična obilna. Tudi toča, kot orehi debela, nas je obiskala. A nekaj nam je še pustila. Bolj smo se ustrašili kosmatih števil na prejetih položnicah. Škoda, da ni slovenski kmet Ezavovega rodu. Kako prav bi mu danes to prišlo, ker bi lahko samo eno obleko imel, trpežno od rojstva do smrti. Ker pa tega ni, se obeta lepa prihodnost barvarnicam platna. Gosp. kaplana Franc Jeraša smo izgubili. Odsel je za župnika k Sv. Trojici pri Cerknici. Menda bo med najmlajšimi župniki naše škofije. V vseh ozirih izvrsten gospod! Pogrešali ga bomo. Pa kaj hočemo. Svet je velikanska tovarna, ki je neprenehoma, noč in dan v polnem obratu.

Gospod učitelj Fajon je odšel (Sostro)

Med neprijetnimi nalivi dežja, med sočuvstovanjem cele župnije in med jokom svojih otročičev, se je na angelsko nedeljo poslovil od nas naš ljubljani in vzorni učitelj g. Fajon. Z njim je odšla iz naše župnije najbolj spoštovana in ugledna osebnost, saj on je bil v učiteljskih vrstah šele prvi, ki je bil našemu ljudstvu zopet to, kar mu je bil nekoč nadučitelj g. Bezeg. V resnici — za g. Fajonom nam je žal. Žal za vzornim človekom in učiteljem. On ni poznal strank, poznal je le pravico, delo in Boga. S kakšnim veseljem je poučeval delavsko mladino godbo, dokler mu tega niso prepovedali; kako vesel je ustanavljal ljudskošolski krožek vijolinistov, ki so že večkrat v javnosti nastopili. Njegova nedosegljiva spretnost se je kazala zlasti v šoli. S kakšnim zanosom je govoril otrokom o čudih in lepotah narave, za katerimi je znal otrokom pokazati večno čudo in Lepoto — Boga. Iz lastnega ve-

Gustav Strlič:

Zemlja rešiteljica

(Nadaljevanje.)

Mladenčič ni vedel, da biva tam za belimi mrtvi v prvem nadstropju nežno deklisko sree zanj, da marsikatero uro Milena prekleh pred nizkim razpelom v zadnji sobi in smoli za svojo in njegovo srečo.

Milenčin oče je kmalu spoznal, da mu ni nekaj skrivna, a ni hotel siliti vanjo, ker je vedel, da se mu sama izpove kadar bo čas za to. In res se je to zgodilo. Ko je neki večer prišel k večerji, mu je hčerka vse povedala. Ni se čudil, da ji vseh poštenih Menčič, tudi ni imel nikakih pomislekov napram njemu tega posla iz njegove trgovine. Njemu in sam je sklenil o priliki napeljati besedo na zakon.

Pa je kakor strela z jasnega udarilo vanj. Janez je nekega dne prišel in kar na lepem odpovedal službo.

Gospod Zarnik je dobro poznal svet in ljudi. Opazil je, kako je bil Mencej zadnje čase zamišljen in zaslutil je, da mora tudi Janez imeti neko skrivnost in da se prav zato dolgo tega poslavlja iz njegove trgovine. Gospodar je moral ostati previden, saj ni vedel, če ljubi njegovo hčer, ali katero drugo, zato mu je samo dejal, naj saj še nekaj mesecev počaka, da dobi drugo moč.

Janez je zabolelo sree. Odpovedal je in danj mora od tod proč. Lahko bo dobil drugo mesto, saj so mu že drugi trgovci sami ponudili službo, a kam daleč od doma bo moral Mileno ne bo mogel več videti. Zdaj je vedno bolj čutil, da je podrl zadnjo nado za seboj, da mora zdaj sam dalje.

Gospodar je ostal napram njemu prijazni in domač kakor vedno in Janezu je bilo

kakor bi šel njegove odpovedi niti ne smatral za resno.

Med tem je potekel mesec dni. Mencej pač ni slutil, da je pod stalno kontrolo, da njegov gospodar zasleduje vsa njegova dejanja in uhanja, da bi izsledil pravi namen njegove odpovedi.

Ko je nekega dne Mencej stal zamišljen za pultom, je vstopil gospod Zarnik, ga prijazno pozdravil in ga nepričakovano povabil na večerjo.

Janez ga je začudeno pogledal in seveda takoj obljubil, da pride. Tisti večer je bil zelo nervozen. Ko je odšel v svoje stanovanje, se je najprej preoblekel. Ves čas mu je lebdela pred očmi podoba lepe Milene. V njeni bližini bo sedel, kaj naj ji reče, kako naj se obnaša? Vedno je sanjaril o nji, a zdaj ga je bolelo sree ko se je spomnil, da bo moral biti v njeni neposredni bližini.

In Milena? Skromno opravljena je sedela doma pri klavirju in prebirala tipke. Čutila je, kako ji utripa sree, a ostala je navidezno mirna in je samo čakala, kdaj vstopi Mencej.

Janez je nestrpno hodil po svoji sobi in čakal, da pride čas večerje. Vedno bolj nervozen je postajal in ko je odšel, se je moral še enkrat vrniti, ker ni zaklenil sobnih vrat. Ko je bil že na cesti, se je slučajno potipal pod vratom in se spet vrnil. Bil je kakor star pozabljen profesor, pozabil si je pritrditi kravato.

Zdaj se mu je že kar mudilo in hitro jo je mahal proti Zarnikovim.

Ko je pozvonil, mu je odprla služkinja in ga vedla v sobo, kjer je našel — Mileno. Bila je popolnoma sama, vsa zasanjana v neko skladbo. Dvignila se je in ga nepričakovno pozdravila, vendarle je nalahno zardela, kar je mladenič opazil in česar se je razveselil.

Milena je pričela prijazno kramljati in ga izpraševati o raznih stvareh. Mencej ji je odgovarjal, a čutil je vedno večjo zadrego. Nazadnje sta oboje umolknila.

Mladenka se je spomnila na svoje knjige. Pričela je izpraševati Janeza, kakšne stvari čita in mu sama ponudila neko knjigo. Pričela mu je pripovedovati kratko vsebino.

Janez je ves zamaknjen poslušal povest v dveh sreh, ki sta se iskali, a se nista mogli nafti, ker ni imel niti mladenič toliko poguma, da bi se razodel, a še bolj boječa je bila mladenka. In ločila sta se in se dolgo nista videla. Slučajno sta spet enkrat naletela skupaj in tedaj se je fant opogumil in povedal je dekletu, da je blodil okoli, samo da bi jo pozabil. Dekle mu je gljuno pale okoli vratu.

»In res je vse to! Koliko ljudi bi lahko bilo srečnih, če bi imeli dovolj poguma, da bi razodeli čustva, ki jih imajo v sebi. Seveda je za ženske to mnogo težje!« je ponudila Milena in ga ljubeče pogledala.

Tedaj se je zdelo Janezu, da je pogledal nekam globlje, da se je trenutek pogledil v dušo te dobre mladenke, ki ni poznala življenja in njegove umazanosti, ki je videla v ljubezni samo lepoto in srečo. Trenutno je se okleval. A potem se je opogumil, prijel je Mileno za roko in vzdihnil:

»Gospodična! Prav tako se godi z menoj, seveda ne vem, če je istega mnenja dekle, ki jo ljubim!«

Ona je povesila oči in močno zardela ter mu odvrnila:

»Pogum velja! Vprašajte jo, saj vas to ne velja življenja!« Mencej ji je stisnil roko:

»Vi ste tista, ki jo ljubim in želim za ženo! Odgovorite mi, gospodična! Osrečite me, ali pa pustite, da grem daleč od tod, da ne bom dan na dan gledal vaše mile podobe in trpel v svojem sreču!«

sejla se je zanimal za kulturne prireditve naših društev, v katerih so delovali že večina nekdanji njegovi učenci, in jim je tako s svojim obiskom in pozornostjo budil veselje za resnično kulturno in narodno delo! Bil je značajan; kar je bil, ni skrival; to, kar ni bil, se ni delal! Vsako nedeljo si ga videl med našimi častiljivimi očenci korakati s svojo ženo k sv. Lenartu. Njegovo plemenito srce se je kazalo zlasti v ljubezni do članov družine, iz katere je izšel. Dolge mesece je vzdrževal s svojim skromnim zaslužkom brata, sestro, očeta in prav posebno svojo manico, pravo mučenico v trpljenju in boleznih. — Ko odhajate, gospod učitelj, imejte zavest, da Vani je hvaležna in naklonjena prav vsa župnija, da Vas nikdar ne bomo pozabili. Nad vse hvaležni starši in mladi Vani se posebno kličemo hvalo. Štajercem pri sv. Barbari v Halozah pa čestitamo, da so dobili takega učitelja. Upamo na boljše čase, ko si bomo zopet podali roke. Vi kot naš učitelj in mi vedno hvaležni Vaši.

Razno

(Kresniške Poljane)

Naša podružnica cerkev Zalostne Matere božje je imela stare orgle, ki jih je pred 50 leti kupila v Radomlju. Poprej so pole že po drugih cerkvah. Bile so tretje najstarejše orgle v škofiji. Ker niso bile več za rabo in tudi ne več za popravilo, smo jih oddali deželnemu muzeju v Ljubljani, kjer so sedaj na novo postavljene na hodniku. Sedaj smo kupili lep, močan harmonij. Pomagali so nam tudi domačini, ki zunanji župniji žive. — Tudi cerkev smo od zunaj lepo prebelili, tako da se sedaj lepa vidi iz vlaka, ki mimo vozi. V ti cerkvi je štirikrat nedeljsko opravilo, vsaki petek v postu. K Zalostni Materi božji radi prihajajo tudi okoličani.

Zalostna vest

(Ponova vas pri Grosupljem)

V petek 31. avgusta smo položili k večnemu počitku Trontelj Alojzija, p. d. Klepeta. Bil je zaveden katoliški mož, odkritega in mirnega značaja. Spomladi je prišel bolehati vsled prehlada in je umrl končno v ljubljanski bolnišnici. Prepeljan je bil domov in položen v domačo zemljo. Na zadnji poti ga je spremlilo veliko število vaščanov. Zapušča vdovo z dveh otrokoma. Bil je naročnik našega časopisa vsa leta in vedno ter povsod odkrito zagovarjal

katoliška načela. Teh ni zalajil v nobeni družbi. Dolgo let je bil član Prosvetnega društva in gasilcev. Obe društvi sta mu poklonila lepe vence. Vaščani sočustvujejo z vdovo in otroki, naše vrste pa je zapustil mož, ki mu ohranimo trajan spomin.

† Anton Terdich (Dragutaj)

To je bil pravi slovenski katoliški fant, ki zasluži, da pride njegova slika v »Domoljub« za zgled našim fantom. Bil je vedno trezen, varčen in pošten. Najhujša njegova skletava je bila: »pasja verat ali pa prmejkuš«. Svoji veri in narodu je ostal zvest do zadnjega diha. Zato mu je Bog dal v življenju srečo. V starem kraju je tri leta služil cesarja, nato si je pa nahranil 50 goldinarjev za pot v Ameriko. Naselil se je v Jolietu. Šest let je delal v tovarni, nato pa si je kupil gostilno, ki je bila zaradi ljubezni gostoljubnosti vedno dobro obiskana. Pridobil si je toliko premoženja, da je na stara leta lahko udobno živel, dokler ga ni v 73. letu Bog poklical k Sebi. Znanost del svojega premoženja je zapustil cerkvi sv. Jožefa v Jolietu in franc. samostanu v Lemontu. Pogreb, kakršnega ima malokateri Slovenec v Ameriki, je pokazal, kako ga je vse spoštovalo. Naj počiva v miru!

Jubilej slovenske matere (Stroje pri Vel. Laščah)

Nedavno je slavila svoj 90-letni jubilej zdrava, krepka, poštena in globoko verná slovenska mati, v krogu svojih otrok, vnukov in pravnukov. Tako verno in za vse dobro vneta mater in gospodinjjo je mogla vzgojiti le Cerkev in njen katoliški pokret zadnjih desetletij. Kljub svoji visoki starosti hodijo »Malenska mati« pogosto v cerkev in k sv. Eucharistiji po hrano, ki jim da življenja, zdravja in moči. »Domoljubac« berejo, odkar izhaja; prav tako so bili na

ročnica drugih dobrih časopisov in knjig. Svoje življenjske poti se spominjajo v podrobnostih. Vse življenje so jim godi kakor en sam prazničen dan. Seveda je kanila vmes marsikatera grenka kaplja. Noben projak ni pritiščil zastoj kljuje, odšel je s veseljem obrazom čez prag. Šest otrok s vzgojili v ponos slovenskemu narodu, ki so prav tako dosledni v svojih načelih, kakor mati. Kakor marsikatero slovensko mater, tako tudi njih zaboli v srce, ko se spominjajo onega pesnikovega verza, ki zveni kakor težke deževne kaplje: Tamkaj v Ameriki, tamkaj v Westfaliji, tam so nam izginili! Vsi želimo, da bi čez deset let, če je božja volja, slavili 100-letnico v takem zadovoljstvu in veselju, kakor smo 90-letnico!

Bob in igra (Reteče pri Šk. Loki)

V nedeljo 9. septembra bo pri nas cerkveno žegnanje. Fantje bodo udarili na zvonove in ti bodo zapeli ono staro, pa vedno lepo melodijo: štrukelne, bobelne, štrukelne, bobelne. Nikdar zvonovi tako ubrano ne pojo, kot ta dan. Ta dan kaj radi pridejo tinci med nas, letos bodo pa gotovo prišli še v večjem številu. Prosv. društvo otvori to nedeljo ob 3 popoldne gledališko sezono. Upriporilo bo »Domoljubov« povesti dramatisirano igro: »Izpod Golice«. Ta lepa Savinjska povest je našemu ljudstvu močno ugajala, zato je vest, da uprizarimo omenjeno igro, vzbudila po vsej okolici veliko zanimanje. Priporočamo pa, da si vslopnos pravčasno rezervirate. Na dan predstave jih bo težko dobiti. — Pridite, kuharce va bi jo na bob, društvo pa na novo igro!

Pojasnilo (Višnja gora)

Nedavno smo v našem listu priporočili o zgradbi novega smučarskega doma pri Sv. Duhu omenili, da se je tam odprla gostilna, kjer nekateri delavci v soboto zapravijo svoj zaslužek. Smučarski klub »Polka« nam je poslal pojasnilo, da ne gre v tem slučaju za kako gostilno, ampak le za začasno gostišče, kjer imajo delavci in izletniki okrog čilo toliko časa, dokler ne bo dom dovršen. Potem bo vsakdo lahko postrežen v domu. Vodstvo kluba je strogo naročilo, da v go-

Blažena mu je pogledala v oči in mu stisnila roko: »Vprašaj očeta, vem, da ne bo nasprotoval! Vidi, da sem že zdavnaj mislila na tebe! Ti pač nisi vedel, a srečna sem, da si tudi ti mislil na me in me skrival ljubiti!« Vstopila je služkinja in sporočila, da je večerja na mizi. Janez je skočil kvišku in ponudil Mileni roko. Počasi in srečna sta odšla v obednico.

Ko ju je gospod Zarnik zagledal, mu je srečen smehljaj spaval preko obraza. Star je bil in slaboten. Slednji dan se je bal za svoje življenje, a vse zmožnosti hčerke, ki jo je ljubil in ga je srce bolelo kadar se je spomnil, da ne bo imela ob strani močne moške roke, ki bi jo podpirala in ji pomagala v težkih dneh življenja.

Zdaj je gospod Zarnik vedel, da je med Mencejem in hčerko vse jasno.

Tista večerja je bila zelo vesela, kar konca je ni bilo. Kako tudi, saj sta se še isti večer zaročila Janez in Milena.

Štirinajst dni nato so časopisi poročali, da se je poročil poslovodja Janez Mencej z gospodično Mileno, hčerko uglednega trgovca Zarnika, ki je bila splošno priljubljena po vsem mestu.

V.

Stari Zarnik ni niti leto dni več živel. Slutil je, da ne bo dolgo in uganil je, srčna kap ga je umorila in prenesli so ga v rodbinsko grobnico, kjer so ga položili poleg njegove žene k počitku. Bil je vse svoje življenje vzoren in dober človek in vsak kdor da je poznal, je žaloval za njim.

Milena je tiste dni največ pretrpela, kar mogla si ni misliti, da ni očeta več med živimi in nešteto krat je hitela skozi njegove sobe, kakor bi pričakovala, da jo vsak hip pokliče s svojim glasnim, a milodonečnim glasom. Sobe so pa ostale tihe in mrtve, sta

rega gospoda ni bilo več med njimi in Mileno je objemala vedno hujša žalost. Vse noči ni spala in je samo plakala in trpela.

Janez jo je tolažil kakor jo je mogel in znal. Bal se je za njo in skrbelo ga je njeno zdravje, ki je bilo vedno dokolaj šibko, saj jo je bila Milena preveč nežna, čeprav je bila sicer zdrava. Skušal jo je razvedriti, pravil ji je o svojem domu na deželi, o ljubezni, ki jo je ohranil do svoje rodne grude, o gorenjskih planinah, ki jih nihče tako ne pozna kakor domačini sami, ki živijo pod njimi, prisluškujejo grmenju in viharju in so vedno spojeni z materjo prirodo.

Po pogrebu je pregovoril svojo ženo, da sta se večkrat peljala na njegov dom, kjer je gospodaril Janezov brat Jakob, dočim so se drugi že vsi poročili, saj jim je pomagal Janez do kosa zemlje in srečen je bil, ko je videl, da so vsi ostali kmetje in so si počasi pomagali kvišku ter ostali trde gorenjske korenine. In hodil je z Mileno po polju in gozdu, vodil jo je med šumečim žitom in v seneli smrek, ki kazal studence in ji pravil o pticah, ki so tod gnezdit. Razigran se je tako, da se mu je Milena morala smejati. On bi pa najrajši poskočil in zavriskal, plezal po drevesih in letal od drevesa do drevesa ter se ji skrival. Postal je kakor otrok.

Janez se je zelo bal za svojo ženo, zlasti se, ker jo je očetova smrt tako potrla. Vedel je, kaj jo še posebno skrbi. Bala se je bodočnosti, bala se je za življenje pod srcem in zato se je tesneje in tesneje oklepala svojega moža, ki je bil tako močan, silen in zdrav, in jo je vedno gledal z ljubečimi veselimi očmi. Že pogled nanj ji je vzbujal pogum in jo bodril. Mož je pač znal zakrivati skrbi, ki so ga mučile, saj je večkrat mislil, kaj bo z njegovo ženo ko poteče čas. Milena se je v prirodi čutila kar nekam

zdrava in poživljena, zato sta kupila v domači vasi hišo in tam otvorila manjšo trgovino, ker Mencej ni hotel ostati brez posla. Hišo v mestu sta pa s trgovino vred dala v najem.

Čudno ravna z nami usoda! Borimo se z njo in večkrat zmagamo, kajti borba je življenje in kdor se vda usodi, je strahopetec. Le včasih ne pomaga ves naš boj ne v naša volja, kajti druga volja seže vmes in to je volja Onega, ki vodi vsa naša pota, nam ukazuje in nam tudi pomaga ter nas blizu, da se izpopolnjujemo in ne pozabimo na Njegovo nauke.

Janez Mencej je prišel mirno in udobno življenje, upal je, da bo imel srečo, kajti mnogo si jo je sam pridobil, v ostalem mu je bila naklonjena usoda. Komaj je pa začutil odhiti in tiho veselje, ga je takoj obistnil pekoči bič usode, neviden a strašen, ki udari hujše kakor vsak drugi.

Nekega dne je spremil Janez svojo ženo v belo hišo, kjer se vsak dan rode ljudje in vsak dan umirajo, kjer se trga življenje iz materinih teles, kjer vlada veselje nad novorojenimi in strašna bolečina nad komaj rojenimi, ki so že pri rojstvu zapisani takojšnji smrti.

Milena je ostala sama med belimi stenami. Ko je Janez odhajal, se ga je oklenila in ga ljubeče poljubila:

»Mož moj bodi srečen in ostani močan, če se v življenju ne vidiha več! Ti boš že prenašal usodo, saj imaš toliko sile. Vedno si bil dober in hvala za to, vedno si me ljubil tako verno in vdano, da sem že na zemlji večkrat sanjala o nebesih, saj je ljubezen solnce, ki ga nam daje Bog, žalostno le, da ga ljudje ne marajo in ga zamenjajo za mrak strasti!«

Janez jo je začuden gledal:

ališću ne sme biti nikakega pijančevanja; skromnega okrepčila pa delavcem ne more nihče odreči. — Iz navedenega pojasnila je razvidno, da vodstvo smučarskega kluba prav misli in ima reano voljo, da odpravi vsak nedostatek, ki bi se zgodil proti njegovi volji. Istotako pa je iz navedenega jasno vsak razbral, da naš list ne nasprotuje razširitvi tujskega prometa, ki bi mogel ubogi Dolenjski prinesiti kosček kruha. Na splošno: mi želimo, da bi se izletniki v čim večjem številu obračali na gostoljubno dolenjsko plat in želimo vsem, ki se za to trudijo, obilo upeha.

Igra o izgubljenem sinu (Tomislav)

Naše prosvetno društvo se že dalj časa pripravlja na vzporeditev igre o izgubljenem sinu, ki bo v soboto na Mali Šmaran in v nedeljo 9. septembra ob 7 zvečer pred faro cerkvi v Tomislavu. Igra je zelo lepa in podučna, zato jo boste gotovo prišli pogledat vsi domačini, pa tudi okoličani v čim obilnejšem številu. V slučaju slabega vremena bo igra teden kasneje ob isti uri.

Po proslavi (Zalog pri Cerkljah)

Proslava petstolennice velikega zvonarja se je izvršila v največje zadovoljstvo posetno še, ker je bilo vreme tako ugodno. Že dopoldan so se nedežile volike množice vernikov notranje cerkvene slovesnosti, še veliko več pa jih je priostvovalo popoldne pretesljivi in poučni drami o izgubljenem sinu zunaj na prostem pred cerkvijo. Nastopilo je čez 70 oseb, vmes petje, zvojenje in ob koncu slovesne litanijs (drkvi. Vsepočno so ugajali igralci, pevci,

godbeniki, najbolj pa predstavljalec sina, gosposolec Al. Kolar. Vse priznanje in čast vsem nastopajočim, posebno pa režiserju, g. Keplanu Iv. Casermanu iz Cerklj. Še kdaj!

Sadljarska razstava (Cerklje na Gorenjskem)

Mlada sadljarska in vrtnarska podružnica priredi 8. in 9. septembra sadljarsko razstavo v veliki dvorani Ljudskega doma. Razstavili in pokazali bomo vse, kar v našem lepem kotu dobrega zraste. Na Mali Šmaran zjutraj ob 8 bo v razstveni dvorani tudi predavanje o umnem in dobičkanosnem sadljarskstvu. Vabljeni ste vsi, ki hočete imeti dvojni užitek — prvega od razstave, drugega pa od lepega gorenjskega kota.

Razne novice (Poljanska dolina)

Vreme nam je docela pokvarilo otavo, krompir gnije na njivah, ajdi pa, ki je v najlepšem cvetenju, sedenje deževno in mrazo vreme tudi ne obeta nič dobrega. — Mlekarska zadruga na Hotavljah prav lepo uspeva. Nabavila si je nov posnemačnik in kotel za segrevanje mleka. Čajno maslo znanke »Blešče«, ki ga zadruga izdeluje, se je na trgu že zelo pridružilo in je vedno dosti povpraševanja po njem. Tudi letošnji pridelek žitla bo zadruga ugodno novotila, kakor čujemo. Vedeo bolj očitno se kaže, kako potrebna je bila za naš kraj zadruga in tudi oni, ki so stvar izpocetka s nezauzanjem motrili, uvidevajo, da nas edino krepko zadržno dele more potegniti iz gospodarskih težav, v katerih se dušimo. — Prosvetno društvo in Trati je za žegnanje uprizorilo igro »V Golikih plazovih«. Ker so ljudje igro poznali po lepi povesti iz »Domoljuba«, je bilo

zanimanje za prirediteljev izredno veliko, zato je bila društvena dvorana mnogo prepolnjena in jo moralo mnogo ljudi oditi domov. Da se ustreže tudi tem in še drugim, se bo igra na praznik 8. septembra ponovila. — Tudi otroški tabor, ki se je za celo dolino vrtil pri sv. Valentinu, je zelo uspel. Mali romarčkov se je nabralo toliko od vseh krajev, da je prijazni hribeček izgledal kakor veliko mravišče.

NAZNANILA

n Prosv. društvo v Boh. Bistrici priredi 8. septembra ob 8 zvečer pred župno cerkvijo na Blodu verski misterij »Slehernik«. Pridite k predstavi!

n Sostro. V nedeljo 9. septembra ob pol 4 popoldne bomo v Domu ponovili dramo »V Golikih plazovih«. Tako bo ustreženo tistim, ki pri prvi uprizoritvi niso več dobili ne vetopnice ne prostora. Vstopnina za to vzporeditev je zelo znižana, tako da si lahko kljub krizi vsako privoščiti malo počitne zabave.

št. Jernej. V kapeli LMB pri št. Jerneju bo shod na Male masice dan ob 10 dopoldne.

n Sv. Jošt nad Kranjem. Romarski shod v počestitev žalosne M. B. pri Sv. Joštu nad Kranjem bo v nedeljo 16. septembra. Služba božja bo ob 6 in 9.30 popoldanske službo božjo ob 2 je združena tudi procesija na svete stopnice. Za spovedovanje bodo na razpolago spovedniki v soboto in nedeljo. Na nedeljo se sprejemajo tudi novi udje v bratovščino žal. M. božje. — Birmovanje in kan. vizitacija bo pri Sv. Joštu v torek 18. septembra.

n Cerkvena slavnost v čast sv. Petra Klaverju, apostolu zamorskih misijonov, se vrši v nedeljo, dne 9. septembra ob 6 zvečer v cerkvi sv. Jožefa. Spored: Misijonska pridiga, katero ima p. Lud. Lederhas, D. J., pete titanijske in blagoslov. Ob sklepu darovanje za uboge afriške misijone. Pri slovesnosti bo ljudsko petje. — Vse vernike vabimo k obilni udeležbi.

n Na Planinski gori na Notranjskem bo 7. in 8. in 9. septembra evharistična tridnevica, združena s svetloletnimi pobožnostmi za odpustke in z blagoslovom zlate krone za Marijo. Vsak dan bo več govorov in svetih maš. Pridika za sv. spoved bo vse tri dni. Za svetloletne odpustke bo procesija v soboto in v nedeljo z dvojnimi obiskom cerkve.

IVAN ROZINA (praje 'Orient') trgovina barv in lakov, Ljubljana

Velika izbira kemičnih in oljnatih barv, železnih, študijskih in umetniških barv. Firnež, laki, steklarski in mizarski klet, šelak, špirit denat, lužila »Artic«, tuhi, pastele ter spleh vse slikarske in plekarske potrebitine. Velika zaloga vseh vrst vedno svežega mavca. Najnižje cene in najboljša postrežba.

PRODAJALNA TYRŠEVA (OUNAJSKA) CESTA 14 poleg trgovine Schneider & Verovšek

»Kaj vendar govoriš, Milena. Očr nekaj vednov pridem pole in domov se peljemo. Vse bo dobro in spet bomo skupaj, a med nama bo moj in tvoj kričar ves vesel in živahen.«

Milena se je otožno nasmešnila:

»Naj ti Bog izpolni to željo! Jaz sem pripravljena na vse.«

In potem je odšla v sobo med tiste bele stene in bilo ji je tesno in čudno, zasultila je dih smrti. Poklicala je duhovnika in se izpovedala. Potem je mirno čakala in ni več ni govorila.

Mencej je ves nesrečen taval po mestu. Bal se je, da bi se ženi res kaj ne pripetilo. Ko se je pa drugo jutro vrnil v bolnišnico, ga je usmiljenka peljala v mrtvašnico in tam je zagledal svojo Mileno, negibno, mrtvo. Kakor bilka je zadržel krepki mož, prijel je ranjko za njeno lepo belo roko in jo poklical tiho po imenu. Vso svojo silo, vso duševno in telesno moč je vžil v tisti šepetajoči klic. A žena se ni gentila. Življenje je zbežalo od nje in vsak klic je bil zaman.

Tam v ozki beli zibelki se je pa smehljalo drobno dete, mala novorojenka, in kričaje je sprejela svojega očeta. Poleg otroka je stal zdravnik, ki je Janezu molče podal roko:

»Dete smo rešili, a matere nismo mogli. Kar sem mogel sem storil. Verujte mi, da se nikoli nisem duševno toliko trpel kakor tedaj. Bila je prečibka in podlegla je. Ampak ta žena je bila čudovita, bila jo je sama potrpežljivost, niti enkrat ni vzdihnila ko je življenje odhajalo.«

Mencej je mnogo trpel. Spočetka je mislil, da bo zblaznel, napadalo ga je tako stransko bolešno občutje, da je stiskal zobe in se ves tresel. To čustvo se je v njem stopnjevalo in ga mučilo do skrajnosti. Re-

šila ga je misel na otroka. Spomnil se je, da mu je Milena zapustila dete, ki je ležalo v zibelki brez ljubeče matere in začutil je nov pogum. Pomislil je na vse tiste, ki jim ostanejo otroci sirote, a jim nimajo dati niti požirka toplega mleka, saj je človeška beda tako strašna.

Tiste dni je živel nekaj časa v nekakem težkem polusnu. Večkrat si je trenutno dejal, da ni vse to resnica, temveč samo sanje, da se mora predrniti in go na našel resnico vso drugačno, lepšo in milejšo.

Nazadnji pa si je spet priznal, da je vse to res in da bo tudi tako ostalo. Ženo je dal prepeljati domov v rodno vas, kamor je prestavil grobnico njenih dragih.

Mizarji so prinesli krsto. Milena je ležala na visokem mračnem odru vsa lepa in mlada kakor tisti dan, ko se je poročila. Solnce se je sproščalo skozi okno, žarki so trepetali na mladem belem obrazu in kadar jo je Janez pogledal, se ni mogel otresti občutka, da je še vedno živa.

Zadnja noč. Težek vonj rož je ležal po sobi, sveče so nemirno gorele kakor bi žvi-gala med njimi živa senca ranjke.

Janez je sedel vso noč pri nji. Vso noč se je poslavljaval, a ni se mogel posloviti. Še enkrat je govoril z njenim duhom, še enkrat je preživel z njo vso kratko srečo svojega zakona, šepetal ji je besede ljubezni, klical jo je z najmilejšimi imeni.

Zora je zatrepetala v mladi dan. Tam zunaj je bila vesela pomlad. Ptice so radostno žvrgočele, vse je cvetelo in se smejalo. Zunaj je bila pomlad, veselje in življenje, a v sobi pa črna žalost in smrt.

Mencej je vstal. Skozi polpriprte trepatnice se je še in še zastrmel v svojo Mileno, hotel si za vedno vcepiti tisti obraz v svojo dušo, obraz, ki ga je tako ljubil, a se mu je v spominu tolikokrat umikal, da ga je

moral ogledati na sliki, če je hotel, da se mu je spet jasno pokazal v duši.

Odprl je okno na stečaj in se zagledal v polje.

Začuli so se težki koraki. Vstopila sta grobar in mizar, želela dobro jutro in pokrila na krsto pokrov. Janez ni zinil besede več. Tiho je strmel v poljano, ki jo je poljubljalo veselo solnce. Tudi okoli njega so sijali žarki in ga veselo pozdravljali, a on je ostal negiben kakor mrtve. Vedel je, da žarki ne bodo prisijali vanj, da je njegova notranjost črna in mrka kakor ta krsta, v kateri leži njegova žena.

In spomnil se je, da je spet sam kakor tedaj, ko je korakal prvič v svet in sta se z očetom poslovila. Naslednji hip je pa zavilil dojenček v sosednji sobi, ki je počival v naročju krepke mlade dojilje. Janez se je predrnil. Da, zdaj ni bil več sam. Ni ga spremljala skozi življenje njegova draga žena, ne njene besede, ki jih je lahko dihala in ga včasih božajoče gladila po vročem čelu. Nič več ne be čutil njenih ljubečih pogledov ne njenih toplih rok, a njeno otroče mu je ostalo, to negodno malo otroče, za katerega je bilo treba skrbeti.

Pogrebi so se zbirali. Janez se je umaknil v drugo sobo. Hitro se je oblekel.

V vsaki cerkvi je zavonilo. Zabrneli so zvonovi in žalost, samo žalost nosili čes pisano poljano. In potem so odjeknili zvonovi sosednjih vasi. Vmes je drobno posvajal zvonček z grica za vazo, tenko in ubrano kakor bi klicala iz daljave breptajoča duša, ki se vrača k Stvarniku, vendarle se težko trga od svojih dragih.

In potem je bil pogreb.

V vsako hišo »Domoljuba«!

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje.)

8. in 9. s preostankom pridelkov lahko kmetje svedno razpolagajo in jih lahko zamenjujejo v konsumnih zadrugeth z industrijskimi in obrtnimi potrebščinami, lahko jih pa prepuste tudi državi proti odškodnini v industrijskih potrebščinah;

10. za najrevnejše prebivalstvo skrbi država sama;

11. osrednji izvršilni odbor sovjetov naroča svetu ljudskih komisarjev, da izda v enem mesecu vse potrebne odredbe za izvršitev teh določb.

Temu zgodovinskemu odloku so sledili hitro še drugi: skoro vsa mala in srednja industrija, ki je niso bili boljševiki zmožni voditi sami, je bila oddana v skupni zasebniki, enako tudi državna trgovska podjetja, uvedena je bila vnovi svoboda obrti, vzpostavljena blagovna borza, ustanovljena državna banka, obnovljeno denarno gospodarstvo, urejen državni proračun in z odlokom z dne 9. aprila l. 1921. ukinjena dotedanja prepoved vsake zasebne trgovine.

Vse te odredbe, ki so uvedle v Rusiji dobo popolnoma nove ekonomske (gospodarske) politike ali tako zvani »Nep«, ne pomenjajo nič manj, nego — začasno žrtvovanje komunizma za rešitev politične oblasti. Ko je Lenin na X. sovjetskem kongresu utemeljeval te odloke, je odkrito izjavil, da se je motil, ko je mislil, da bo mogoče izvesti komunizem v nekaj mesecih, zato je treba te napake sedaj takoj popraviti. »Kdor ne uvidi, da je treba ugoditi kapitalistično mislečim kmetom, je sovražnik države in kdor hoče še naprej socializirati ter po vsej sili uresničevati komunistične načrte, je norec. Treba je najprej popraviti polomljene lokomotive, ne pa čenčati o markizmu.« Sicer je pa bila vsa boljševiška revolucija itak v ostem nasprotju z Marxom, ki je učil, da se bo komunistična revolucija razvila sama, a šele, ko dosepe industrializacija do viška, dočim je bilo v Rusiji ravno narobe.

Tako je torej Lenin spomladi l. 1921. sam žrtvoval vsa svoja komunistična gesla za politično moč in začel dejansko iznova tam, kjer se je l. 1917. nehalo, kajti spoznal je, da je mogoče obnoviti uničeno gospodarstvo le na zasebno kapitalističnih načelih. Lenin je tekom dobrih treh let tako zvanega »vojnega komunizma« Rusijo upropastil, a jo sedaj s svojo silno voljo tudi v zadnjem hipu zopet rešil. Kar je poprej tri leta požgal, je moral sedaj vnovič pozidavati, kar je poprej demagoško preklinjal, je moral sedaj blagoslovljati. Tako globoko preokrenitev je pa mogoč izvršiti tudi samo Lenin s svojo silno veljavo v vojaško disciplinirani stranki. Nihče si mu ni upal ugovarjati, pač pa je znala preizkušena strankina propaganda delavske množice prepričati, da gre prav za prav za — rešitev komunizma. Treba je za enkrat zopet dovoliti oživljenje kapitalizma in malomeščanstva, treba je tudi žrtvovati svoje lastne razredne koristi in skoro vse socialno-politične pridobitve revolucije, samo da se vzdrži politična diktatura proletarijata, ki bo potem v ugodnejših okoliščinah že znala uresničiti komunistični raj, kateremu se tudi z »Nepom« ne odrečejo.

Značilna za boljševiško izrazoslovje je poudarjenost novih označb organizacij, uradov, ustanov itd. Te so sestavljene tako, da je vzeta le prva črka vsake besede celotne fr. »Nep« = nova ekonomska politika ali pa prvi zlog vsake besede (n. pr. »komsomol« = Komunistični sovjuz molo-deži = Komunistična zveza mladine). Ker je danes že tudi v inozemstvu uvedena povsod to skrajšano označevanje, se ga bomo posluževali tudi mi, vsaj pri tistih, ki se večkrat ponavljajo. V Rusiji je njih število tako naraslo, da so morali izdati že posebne besednjake zanje.

Končno je bilo treba kreniti tudi v zunanji politiki na nova pota, kajti za čim hitrejšo gospodarsko obnovo dežele so boljševiki nujno potrebovali vsaj mir, če že niso mogli upati na dejansko pomoč inozemstva. Med državljansko vojno so z vso gotovostjo računali na skorajšnje svetovno revolucijo, kajti komunistična misel se je tudi res širila po vsaj Evropi kakor kužna bolezen. Ker bi bila revolucija po ostali Evropi čez noč rešila boljševike vseh zunanjih stisk, so seveda tudi napenjali vse sile in uporabljali vsa sredstva, da jo čim prej zanetijo. V to svrhu so že meseca marca l. 1919. sklicali v Moskvo zborovanje vseh komunističnih strank sveta in ustanovili ob tej priliki »Komintern« (komunistično internacionalno), ki naj bi vodila svetovno komunistično propagando. Komintern je obljubljala, da bo v enem letu vsa Evropa komunistična, toda le prekmalu so prišla razočaranja tudi v tem pogledu. Dne 24. marca l. 1919. je bila res proglašena sovjetska republika na Madjarskem, kmalu na to še na Bavarskem in na Slovaškem, vendar so bili vsi ti poskusi kmalu zadušeni. Svetovne revolucije ni hotelo biti in l. 1921. so boljševiki končno spoznali, da sploh ne morejo več računati na kako pomembno podporo inozemskih komunističnih strank. Ker je ravno nasprotno tedaj začel dvigati glavo nacionalistični fašizem (zlasti v Italiji in že tudi v Nemčiji), so misel na svetovno revolucijo sploh odložili in Zinovjev je izjavil, da jo pričakuje v Aziji, ne pa v Evropi. Nujna posledica teh spoznanj je bilo popolno preusmerjenje vse boljševiške zunanje politike. Že ob uvedbi Nepa so poudarili, da nima zmisa žrtvovati Rusije za svetovni proletarijat, temveč da je treba pred vsem rešiti rusko gospodarstvo, a v to svrhu je treba priti v redne odnose z drugimi državami. Z nekaterimi neutravnimi so bili navezali stike že prejšnje leto, a da bi jim ne bilo treba nositi odgovornosti za revolucionarno rovarjenje Kominterne in da bi se tako lahko približali še drugim vodilnim evropskim silam, so vsaj na zunaj Kominterno popolnoma ločili od vlade. Najprej so dosegli uspeh v Angliji, s katero so sklenili že dne 16. marca l. 1921. trgovski sporazum, štiri dni nato je bila podpisana prijateljska pogodba s Kemalovo Turčijo, a naslednji dan je bil sklenjen mir s Poljsko. To so bili prvi pomembni uspehi v zunanji politiki, kajti za izvedbo Nepa so neobhodno potrebovali podpore zapadno evropskega kapitalizma.

K Nepu je prisilil boljševike popoln propad vse ruske gospodarske proizvodnje, zato je bil njen zopetni dvig sedaj jedro vseh vprašanj in prizadevanj. Ker so še slej ko prej stremeli za tem, da ohranijo pri življenju čim največ komunističnih gesel, so vršili najrazličnejše poskuse ter uporabljali najrazličnejša sredstva in oblike. Čim se je izkazala kak zamilsel za nerabno, so jo hitro zavrgli ter poskusili z novo, kajti ni jim šlo več za to, da prodrejo s kako idejo, temveč da rešijo in vzpostavijo gospodarstvo razrvane države. Delale so se usodne napake in nedoslednosti, kar je nujno porajalo zmede, zapravljanje narodnih sil in vedno nove gospodarske pretrese. V splošnem so se pa polagoma začele strašne rane iz dobe vojnega komunizma vendarle celiti, kar jim je seveda tudi polagoma vračalo zapravljeni kredit pri delavcih in kmetih. Njih edini cilj je bil, da obdrže politično oblast, zato se niso mnogo ozirali ne na rentabilnost industrije in ne na zabavljanje skrajnih komunističnih zagrizenec, ki jim to nekomunistično postopanje ni bilo všeč.

Že ob uvedbi Nepa je Lenin proglasil dve načeli za nedotakljivi, ti sta:

1. državni monopol zunanje trgovine, in
2. nadzorstvo in podržavljenje prometa ter velike industrije.

RAZNO

Nadurno delo je v preteklem letu zelo namudovalo v Čukoslovski. Ti delovni čas se je precej skrajšal. Nočno delo je prepovedano.

Predlog glede najnižjih delavskih plač. Ljubljanska Delavska zbornica je stavila predlog o najnižjih delavskih plačah. Medzbi se določila po tehle smernicah: Nekvalificirani sezonski delavci v starosti 14—17 let dnevno 10—15 Din za moške, za ženske tudi 10 do 15 Din. V starosti 18—20 let za moške 15—26 Din, za ženske 15—22 Din. V starosti 20—24 let za moške 26—33 Din, za ženske 22 do 25 Din. V starosti 25 do 30 let za moške 33 do 40 Din, za ženske 25 do 27 Din. V starosti nad 30 let za moške 40 Din, za ženske 27 Din. Medse nekvalificiranih delavcev v sezonskih obratih bi znašale 150% zgoraj omenjenih mezd, izvenli skupino od 14 do 17 let, ki bi prejimali enako kakor nekvalificirani delavci iste starostne skupine. Vajenci v starosti 14—17 let prejemale v povprečju 3 učnih let mezo 10 Din. Določbe tega pravilnika bi se uporabljale kot smernice in bi se mogli mezdni inspektorati od teh smernic oddaljevati, ako bi mogli lo oddaljevanje utemeljiti s posebnimi tehničnimi razlogi. To pa so le najnižje meze, ki bi jih delavci prejimali. Seveda bo tudi naprej dano vsakemu delavcu in podjetniku, da se domenita za višje meze. Namen pravilnika je predvsem zajeti in omejit, da ne bi nižje meze.

21 bresposelnih belgijskih delavcev na tolenih je prišlo belarano na Sušak. So na pol v Afriko, kjer nameravajo v belgijskem Kongu ustanoviti lastno poljedelko naselbino.

Skupna vsota izplačanih delavskih mezd in uradnih plač v Nemčiji je znašala v drugem četrtletju 7500 milijonov mark, dočim je znašala pred enim letom v istem času 8 milijard.

70% strokovno izobraznih delavcev je na Angliškem ostalo od l. 1920 do 1928 brez dela zaradi uvedbe avtomatičnih strojev v industriji stekla.

Od vsakih 1000 steklaških delavcev je 700 brezposelnih v ameriškem Clevelandu. Tovarne se vrste so skoraj popolnoma ustavile delo.

Kdor nima reda v svojem domu, ga tudi ni v svoji duši.

Kupujte pri trdkah, ki oglašajo v „Domoljubu“!

Razne uradne preiskave potrdijo, da se naša popolna kakovostjo uporablja PITONIN. Pri vseh RANAH, poškodbah, KURSTAN, izpuščanjih, LIŠAJIH, TUBIH, ranah od jela inja.

STARIN ZAHENARZENIN RANAH

na nespah, škrofuloznih ranah, odprti hemoroidih.

"PITONIN" preprečuje infekcije, ustavlja krvavitve, ne dovoljuje rani, da se razširi, in jo tako hitro cel. Stiklesica stane 20.- Din v lekarnah.

S pošto se moreta poslati samo dve steklenici po povračilu na Din 20.-. Pošlano knjigo št. 17 pošilja zastoj "Pitonin" d. o. z., Zagreb I-78, Reg. Op. br. 1281 od 26. VII. 1933.

Ali ste videli na velesejmski hraničniški razstavi, kako mora krožiti denar, da se bo zboljšalo naše gospodarstvo?

Zato zaupajte Vaš denar

Mestni hranilnici ljubljanski

Ljubljana - Prešernova ulica 3

Ali veste, da še ima 19 milijonov Din novih vlog, vloženih po 1. I. 1933, ki so vedno izplačljive? Pohiajte še Vi brezposelnost in krizo s tem, da ji zaupate tudi Vi svoj denar!

Vloge Din 400.000.000.—.

KOTLARKA
družba s o. z.
LJUBLJANA
Rimska 2 - Gregorčičeva 6

Vam nudimo najcenejši: stalne kotle vseh sistemov, Brzoperilniške bakrene in pocinkane talence. — Pralne kotle, kotle za štedilnike, Filitre za vino, Kopalne peči: in vse druge predmete spadajo v našo stroho. Popravila točno in solidno! Zadržajte brezplačni cenik!

ZAHVALA. Žalostni in potrpi veselo prebrane izguba naša iskreno ljubljene mamice, gospe

Antonije Dolinar roj. Barlič
posetalske

se najlepše zahvalujemo za mnogostevilne dokaze iskrenega sočutja. Posebno zahvalo izrekamo preč. g. duh. svetniku in župniku v Pečah J. Ogrizku za opetovane prijateljske, sočutne in duh. tolažbe polne obiske, g. župniku na Vačah A. Porenti za tolažilne posete ob času bolezni in opravižena pogrebna svečanosti, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za obilno žilno cvetje, s katerim so obšli premočno goslo, vsem in vsakemu posebej, ki so se v krogu in molitvi ter na zadnji poti v tako častnem stavilu spremljevali, spomnili od nemile usode strte matere in ji s tem izkazali poslednje zasluženost spoštovanja.

Vsemogočni bodi vsem predobrotni plačniki!
Gora sv. Florijana pri Vačah, 2. sept. 1934.

Žalujoči sinovi in hčerka.

CENENI DNEVI DO 10. SEPTEMBRA!

Dajemo Vam izjemne **POPUSTE** na naša **KVALITETNA KOLESA:**

Torpeda - Adler - Dirk - Age

A. GOREC d. o. z. **Turševa cesta 1**

poleg nebotičnika

Oglejte si naše blago!

Merilo
perilo

- Din 21.— oksfort srajca
- Din 24.— platnena srajca s čefir, prvi
- Din 26.— flanel srajca
- Din 27.— akatul-flanel srajca
- Din 28.— pike srajca
- Din 45.— touring srajca
- Din 17.— spodnje hlače - dolge
- Din 20.— spodnje hlače - kratke
- Din 48.— spalne srajce
- Din 26.— zimski triko srajca
- Din 23.— zimski triko spodnje hlače

TRGOVSKI · DOM
Sternicki
TOMATI · PERILA · FI · DOLEK

Celje št. 10

Večki novi ilustrirani cenik zastoj
Kar ne ugađa, se zamenja ali vrne denari

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registr. zadruga z neom. zavezo

Miklošičeva cesta 6
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri

NOVE VLOGE, vsak čas raz-
položljive, obrestuje po 3%

Veselo v šolo v novih čevljih

Rata Rata

Vrsta 2402-00
Telovadna copata z širokim podplatom
za telovadbo v šoli in „Sokolu“. Žen-
ske Din. 35.-, moške Din. 39.-

29

15

Vrsta 45301-03
Lahka in poceni platnena obutev za šolo po
lepem vremenu. Št. 27-34 Din. 19.-, 35-42 25.-

49

Vrsta 3222-02
Pol-čevlji z gumijastim podplatom, skozi leta
priznan kot zelo dober in praktičen za otro-
ke. Št. 34-38 Din. 69.-

49

Vrsta 5651-28
Pol-čevljiček za otroke do 4 leta, črne iz la-
ke ručave iz boksa. Št. 27-33 Din. 69.-

69

Vrsta 6622-09
Močan čevlji z vanjenim podplatom najbolj
pripraven za šolarčke. Isti za dijake od št.
34-38 Din. 89.-

NOGAVICE ZA ŠOLO!

Dolge nogavice iz sukanca zelo močne,
v črni, ružavi in drap barvi po Din 8.—,
10.— in 12.—.
Drobniarja k čevljem: krpa 2.—, žlica
za obuvanje 3.—, kljukica 1.—, krema v
vseh barvah 4.—, kopita moška in žen-
ska 5.—, lufa vložki otroški 3.—, ter
ženski in moški 5.— dinarjev.

39

Vrsta 5460-00
Za Vaš otročičke udoben in lahek če-
velček, v katerem se bo nogica pravi-
lno razvijala. Št. 24-26 Din 49.-

25

Vrsta 45612-27
Zelo pripravna obutev za nemirne otroke
iz močnega platna z gumijastim
podplatom. Št. 35-38 Din 29.—, moške 39.-

45

Vrsta 3162-00
Močan čevlji iz kravčega usnja s trpež-
nim gumijastim podplatom, zelo pripra-
ven za šolarčke. Št. 34-38 Din 59.-

Rata

VABIMO VASI

**LJUBLJANSKI
VELESEJEM**

1.—10. IX. 1934

Zelezniška izkaznica za 50% popust na kole-
nicah se dobi na vseh postajah po Din 4.

40.000 m² — 15 razstav:

Glasbena — umetniška — bigijenska — te-
seljenska — ribarska — perutnine, kor, oras,
psov — arhitektonska — »Weekend« — ku-
nilniška — pohištvo — radio — šivila.

Festival **Slovanskih plesov**

Tekmovanje harmonikarjev

Velikomočno zabavišče

Pošljite naročnino!

Mali oglasnik

Z šivalna stroja

»Pflatt« prodam, eden
nov, pogrešljiv, 1000 D.,
pod kupno ceno, drugi
Din 800.—. Ljubljana,
Gradska 8.

Žage, pile, sekire itd.
priporočam
poceni železnina
Koutny, Ljubljana
(Šiška), Medvedova 28.

Dekle, kršč, kmetikih
staršev sprejme
v trajno službo Naglič,
štetarstvo, Vižmarje 97
pri Ljubljani

Vajenca za čevljičako
obrt sprej-
mem takoj; prednost
oni, ki se jo že učil.
— Ponudbe na upravo
Domoljuba pod šifro
»Dobri uspehi« št. 10209

Mlinarja, krepkega, za
»kmečki mlin,
zmožnega samostojnega
delu in malih navadnih
popravil, sprejme Ko-
sič J., mlinar, Illov,
p. Kranj

Krajevne zaptopnike
išče zavarovalnica proti
proviziji in mesečni
plači. — Ponudbe na
upravo lista pod »Za-
služke« št. 10 010.

Nudimo vam za majhen
denar dobra
oblačila. A. Presker.
Sv. Petra cesta 14.

Pletenine vseh vrst:
jopice, pu-
loverje, šale, čepice,
nogavice itd., najsolid-
nejše in poceni pletilna
industrija Cilka Zajec,
Grobjane—Domžale.

Kmečko dekle sprej-
mem.
Alojz Kregar, Stepanja
vas 18, pri Ljubljani.

Vinsko stikalnico

(prejš.) novo, velika
proda F. Cvek, Kamnik

Iščem pastirja

za Dev. M. Polje, sta-
rega 14 do 15 let po-
štenih staršev za lako,
Naslov v upravi Do-
moljuba pod št. 10175.

Fant, izurjen v me-
tistvu, vira-
gradništvu, sadjarstvu,
išče službo. Poslajte
upravi »Domoljub«
pod »Poštnice« št. 10175.

Stanovanja s popolno
okolišino in
mladeniče so na zap-
polo v Rokodelskem
domu, Komenškova ul.
št. 12, v Ljubljani.

Veliki zaslužek

brez lastnega kapitala
nudimo vsakomur, pe-
sebo na delu. Dajate
z znanjko za odgovor
naučeviti na: Perovna
Ljubljana, poštni pre-
dal 307.

Posedstvo 32 orahov s
vsem in-
vestarjem, orodjem, žito
in živino, prodam v
bližini Trebnja. Pole-
vica plačljiva s kap-
lacio. Miro Podgoršek,
p. Velika Loka, Dolnja.

Čvetlične čebulice
vse najboljše vrste, za
v lončke in za vrtove,
kakor: hipocinto, tul-
pane, narcise, krekane,
anemone itd. »Anjo-
roča« Josip Urbančik,
Ljubljana, Miklošičeva
c. 8. Cenik na razpolago.

Mlin, nov, za grozdje
zamenjati
za dež pridelke, Sušnik,
železnina, Ljubljana.

Izdajatelj: Dr. Grigorij Pečjak

Urednik: Jože Kosiček

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čed